

TURUN
YLIOPISTO

HOITOTYÖN OPETTAJIEN OSAAMINEN HOITOTYÖN
OPISKELIJOIDEN ARVIOIMANA

Krista Heinänen
PRO GRADU -TUTKIELMA
Hoitotiede
Hoitotieteen laitos
Turun yliopisto
Huhtikuu 2022

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän pro gradu -tutkielman alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Pro gradu -tutkielma

Oppiaine: Hoitotiede

Tekijä: Krista Heinänen

Otsikko: Hoitotyön opettajien osaaminen hoitotyön opiskelijoiden arvioimana

Ohjaajat: TtT, yliopisto-opettaja Sanna Koskinen ja TtT, professori Leena Salminen

Sivumäärä: 53 s., 21 liites.

Päivämäärä: 14.4.2022

Hoitotyön opettajien rooli hoitotyön kehittämisessä on merkittävä heidän opetuksensa kautta. Siksi on myös tärkeää arvioida hoitotyön opettajien osaamista. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata hoitotyön opiskelijoiden arvioimaa hoitotyön opettajien osaamista ja oppimista edistävää yhteistyötä sekä tekijöitä, jotka ovat yhteydessä arvioihin. Tutkimus on osa Professional Competence in Nursing -hanketta.

Tutkimus on poikkileikkaustutkimus, jossa tutkimusaineisto kerättiin suomalaisilta viimeisen lukukauden sairaanhoitajaopiskelijoilta (n=514, vastausprosentti 36 %) harkinnanvaraisesti valituista 12 ammattikorkeakoulusta strukturoidulla kyselyllä. Opettajien osaamista ja yhteistyötä arvioitiin Evaluation of Requirements of Nurse Teachers (ERNT) (Salminen 2000) ja Clinical Learning Environment, Supervision and Nurse Teacher scale 2 (CLES+T₂) (Strandell-Laine ym. 2017) mittareilla. ERNT-mittarilla tarkasteltiin hoitotyön opettajien pedagogista osaamista neljällä ja hoitotyön osaamista kahdella 4-portaisella Likert-asteikollisella väittämällä. CLES+T₂-mittarilla tarkasteltiin hoitotyön opettajien pedagogista yhteistyötä opiskelijoiden kanssa viidellä 5-portaisella Likert-asteikollisella väittämällä. Lisäksi tutkimuksessa kysyttiin sairaanhoitajaopiskelijoiden taustatietokysymyksiä.

Tutkimusaineisto analysoitiin tilastollisin menetelmin käyttämällä kuvailuun frekvenssejä, prosentiosuuksia sekä keski- ja hajontalukuja ja yhteyksien tarkasteluun Spearmanin järjestyskorrelaatiokerrointa sekä ristiintaulukoinnissa Pearsonin Khiin neliötestiä ja Fisherin tarkkaa testiä.

Opiskelijat arvioivat hoitotyön opettajien pedagogisen ja hoitotyön osaamisen hyvälle tasolle. Lisäksi opiskelijat arvioivat oppimista edistävän yhteistyön opiskelijan ja opettajan välisessä vuorovaikutuksessa olevan hyvällä tasolla. Opiskelijoiden arviointeihin opettajien osaamiseen ja oppimista edistävään yhteistyöhön olivat yhteydessä opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena ja koulutuksen teoreettisiin opintoihin, opiskelijoiden aikaisempi sosiaali- ja terveysalan tutkinto sekä aikaisempi työkokemus terveydenhuollon ohjattujen harjoittelujen lisäksi.

Monet eri tekijät ovat yhteydessä opiskelijoiden arviointeihin hoitotyön opettajien osaamisesta ja opettajan ja opiskelijoiden välisestä yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta. On tärkeää, että hoitotyön opettajat ylläpitävät ja kehittävät pedagogista ja hoitotyön osaamistaan ja pyrkivät edistämään yhteistyötä ja vuorovaikutusta hoitotyön opiskelijoiden kanssa.

Avainsanat: hoitotyön koulutus, hoitotyön opettaja, hoitotyön opiskelija, osaaminen

Master's thesis

Academic subject: Nursing science

Author: Krista Heinänen

Title: The competence of nurse educators as assessed by nursing students

Supervisors: PhD, University Teacher Sanna Koskinen and PhD, Professor Leena Salminen

Number of pages: 53 p., 21 appendices

Date: 14.4.2022

The role of nurse educators is important in the development of nursing through their teaching. Therefore, it is important to assess the competence of nurse educators. The purpose of this study was to describe the competence of nurse educators and cooperation that promotes learning as assessed by nursing students, as well as factors that are related to the assessments. The study is part of the Professional Competence in Nursing project.

The study is a cross-sectional study where the data was collected with a structured survey from the last semester nursing students (n=514, response rate 36%) from purposefully selected 12 Universities of Applied Sciences in Finland. Evaluation of Requirements of Nurse Teachers (ERNT) (Salminen 2000) and Clinical Learning Environment, Supervision and Nurse Teacher scale 2 (CLES+T₂) (Strandell-Laine et al. 2017) were used to measure the competence and cooperation of nurse educators. ERNT was used to examine the pedagogical competence of nurse educators through four and nursing competence through two items with a 4-point Likert scale. CLES+T₂ was used to explore nurse educators' pedagogical cooperation with students through five items with a 5-point Likert scale. In addition, the background factors of nursing students were collected.

The research data was analyzed with statistical methods by using frequencies, percentages, and middle and scatter numbers, and to review connections Spearman's rank order correlation coefficient and in cross tabs Pearson's chi-squared test and Fisher's exact test were used.

The nursing students assessed nurse educators' pedagogical and nursing competence to a good level. In addition, nursing students also assessed the cooperation that promotes learning in nursing student–nurse educator interaction to a good level. Students' satisfaction with nursing education as a whole and to their theoretical studies, students' previous qualifications in health and social care and previous work experience in the health sector beside clinical practice were connected to the students' assessments of the nurse educators' competence and to the cooperation that promotes learning.

Many factors are connected to the students' assessments of the competence of nurse educators and the cooperation and interaction between the educator and students. It is important that nurse educators maintain and develop their pedagogical and nursing competence and seek to foster cooperation and interaction with nursing students.

Key words: Nursing education, nurse educator, nursing student, competence

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	5
2 KESKEISET KÄSITTEET	7
2.1 Hoitotyön opettaja ja opettajankoulutus	7
2.2 Hoitotyön opettajan osaaminen	7
3 KIRJALLISUUSKATSAUS	11
3.1 Tiedonhaun kuvaus	11
3.1.1 Mukaanotto- ja poissulkukriteerit	12
3.1.2 Kirjallisuuden hakuprosessi	12
3.2 Kirjallisuuskatsauksen aineiston analyysi	13
3.3 Kirjallisuuskatsauksen tutkimusten laadun arviointi	14
3.4 Kirjallisuuskatsauksen tulokset	15
3.4.1 Pedagoginen osaaminen	17
3.4.2 Hoitotyön osaaminen	20
3.4.3 Oppimista edistävän vuorovaikutuksen luominen	22
3.5 Yhteenveto kirjallisuuskatsauksen tuloksista	26
4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	28
5 TUTKIMUKSEN EMPIIRINEN TOTEUTUS	29
5.1 Tutkimusasetelma	29
5.2 Otantamenetelmä ja otos	29
5.3 Aineistonkeruumenetelmä	29
5.4 Aineistonkeruun toteutus	31
5.5 Aineiston analyysi	31
6 TUTKIMUSTULOKSET	33
6.1 Vastaaajien kuvaus	33
6.2 Hoitotyön opettajien pedagoginen ja hoitotyön osaaminen ja niihin yhteydessä olevat tekijät	35
6.3 Oppimista edistävä vuorovaikutus opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä ja siihen yhteydessä olevat tekijät	38
7 POHDINTA	40
7.1 Tutkimustulosten tarkastelu	40
7.2 Tutkimuksen luotettavuus	43
7.3 Tutkimuksen eettisyys	45

7.4 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset.....	46
LÄHTEET.....	48
LIITTEET.....	54
Liite 1. Taulukko kirjallisuuskatsauksen hakulausekkeista	54
Liite 2. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset hoitotyön opettajan pedagogisesta osaamisesta	59
Liite 3. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisesta.....	66
Liite 4. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset oppimista edistävästä vuorovaikutuksesta opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä.....	70
Liite 5. Tilastollisesti merkitsevät korrelaatiot tutkimusmuuttujien ja tiettyjen taustatekijöiden välillä (Salminen 2000, Strandell-Laine ym. 2017).....	74

KUVIOT JA TAULUKOT

Kuvio 1. Tutkimusten valinnan eteneminen (Page ym. 2020).....	13
Kuvio 2. Hoitotyön opettajan pedagogisen osaamisen teemat.....	17
Kuvio 3. Hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisen teemat	20
Kuvio 4. Oppimista edistävän vuorovaikutuksen luomisen teemat	23
Kuvio 5. Hoitotyön opettajan pedagoginen ja hoitotyön osaaminen sekä oppimista edistävän vuorovaikutuksen luominen	27
Kuvio 6. Aiemman tutkinnon sosiaali- ja terveysalalta yhteys arvioituun opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita itseohjautuvuuteen	36
Kuvio 7. Aiemman tutkinnon sosiaali- ja terveysalalta yhteys arvioituun opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita yhdistämään teoreettista ja käytännöllistä tietoa	38
Kuvio 8. Aiemman työkokemuksen yhteys arvioituun yhteistyön sujuvuuteen.....	39
Taulukko 1. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit.....	12
Taulukko 2. Kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten ominaispiirteet.....	16
Taulukko 3. Sairaanhoidajaopiskelijoiden taustatiedot.....	34

1 JOHDANTO

Hoitotyön opettajien rooli korkeatasoisen hoitotyön opetuksen tarjoamisessa ja opiskelijoiden oppimisen ja ammatillisen kasvun tukemisessa on keskeinen osaavien sairaanhoitajien kouluttamiseksi (World Health Organization [WHO], 2016, Mikkonen ym. 2019a, Lillekroken 2020, Salminen ym. 2021). Osaavat sairaanhoitajat ovat tärkeitä terveyden turvaamiseksi maailmanlaajuisesti. Silti valmiit sairaanhoitajat eivät välttämättä ole valmistuneita täyttämään terveydenhuoltoon liittyviä yhteiskunnan tarpeita (WHO 2016). Suomessa sairaanhoitajina työskenteleviä on noin 74 000 ja vuosittain valmistuu yli 3000 uutta sairaanhoitajaa (Sairaanhoitajat 2021). Suomessa sosiaali- ja terveysalalla opettajia taas työskentelee ammattikorkeakouluissa yhteensä noin 1850 (Koskimäki 2021a). Koska hoitotyön opettajien osaaminen on hoitotyön koulutuksessa keskeistä, on myös sen jatkuva kehittäminen ja arvioiminen tärkeää (Wyman ym. 2019).

Hoitotyön opettajilla tulee olla laajaa osaamista, sillä hoitotyön opettajien työnkuva on monipuolinen (Bono-Neri 2019). Hoitotyön opettajien osaamisvaatimukset ovat kuitenkin muuttuvia, sillä hoitotyö kehittyy jatkuvasti (WHO 2016, Nokelainen ym. 2019). Lisäksi hoitotyön opettajien tulee myös haastavissa ja muuttuvissa olosuhteissa arvioida hoitotyön opetuksen laadukkuutta ja toteuttaa opetusta. Opetukseen vaikuttavien kansallisten ja maailmanlaajuisten häiriötilanteiden aikana opettajien tulee olla kykeneviä kehittämään ja löytämään ratkaisuja opetukseen taaten samalla opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamisen. (Heyer, Summerlin & Vargovich 2021.)

Hoitotyön opettajien osaamisen arviointiin tarvitaan tutkimusta ja arviointimittareita, jotta voidaan varmistaa hoitotyön opettajien osaamisen ajantasaisuus ja kehittää osaamista (Salminen ym. 2013, Nokelainen ym. 2019, Mikkonen ym. 2020). Opettajan osaamisen arviointi on kuitenkin haastavaa ja keskustelua herättävää, koska hoitotyön opetus on moninainen kokonaisuus (Garbrah, Kankkunen & Välimäki 2020a). Aiemmissä tutkimuksissa onkin tunnistettu useita tekijöitä, joilla voi olla yhteys opettajan osaamisen arviointiin (Nejad ym. 2018, Guerra-Martin ym. 2021).

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata hoitotyön opiskelijoiden arvioimaa hoitotyön opettajien osaamista ja oppimista edistävää yhteistyötä sekä tekijöitä, jotka ovat yhteydessä arvioihin. Tutkimus on osa Professional Competence in Nursing -hanketta (PROCOMPNurse, 2017–2021), johon osallistui kuusi Euroopan maata: Espanja, Irlanti, Islanti, Liettua, Saksa ja Suomi. Tutkimushankkeessa tarkoituksena oli arvioida sairaanhoitajien ammatillista osaamista siirryttäessä koulutuksesta työelämään ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. (PROCOMPNurse.)

2 KESKEISET KÄSITTEET

2.1 Hoitotyön opettaja ja opettajankoulutus

Tässä tutkimuksessa hoitotyön opettajalla tarkoitetaan ammattikorkeakoulussa hoitotyön opiskelijoita opettavaa hoitotyön opettajaa. Hoitotyön opiskelijalla tarkoitetaan tutkimuksessa samaa kuin sairaanhoitajaopiskelijalla. Suomessa hoitotyön opettajalta vaaditaan tutkintoihin ja työkokemukseen perustuvaa kelpoisuutta. Ammattikorkeakoulussa opettavalta vaaditaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä käytännön työkokemusta opetusta vastaavissa tehtävissä vähintään kolmelta vuodelta (Valtioneuvoston asetuksen ammattikorkeakouluista (1129/2014) 17 §:n). Näillä varmistetaan osaltaan opettajien osaamista.

Hoitotyön opettajien koulutuksen sisältö vaihtelee Euroopassa, eikä yhteistä näkemystä esimerkiksi opettajilta vaadittavasta kokemuksesta tai koulutustasosta ole (Salminen ym. 2010). Hoitotyön opettajien koulutusta pyritään yhtenäistämään Euroopassa esimerkiksi New Nurse Educator tutkimusprojektin myötä (<https://new-nurse-educator.utu.fi/>). Hoitotyön opettajalta vaaditaan useissa maissa vähintään maisteritasoista ja joskus myös tohtoritasoista tutkintoa (Salminen ym. 2009). Myös Yhdysvalloissa hoitotyön opettajien koulutus on ensisijaisesti maisteritasoista, mutta koulutusohjelmat vaihtelevat sisällöiltään (Polancich ym. 2021). Suomessa maisteritasoisten hoitotyön opettajien lisäksi noin 10 prosentilla hoitotyön opettajista on tohtorintutkinnot (Salminen ym. 2010).

2.2 Hoitotyön opettajan osaaminen

Osaamisella tarkoitetaan henkilön kykyä suorittaa työtehtäviään (Wyman ym. 2019). Meretoja ym. (2004) määrittelee osaamisen kyvykkyydeksi toimia ja yhdistää tietoja, taitoja, asenteita ja arvoja käytäntöön. Hoitotyössä osaaminen määritellään tiedoksi, taidoiksi, piirteiksi, motiiveiksi ja asenteiksi, jotka ovat keskeisiä esimerkiksi vaikuttavassa hoitotyön opetuksessa tai kliinisessä hoitotyön käytännössä (Wyman ym. 2019). Maailman terveysjärjestö (WHO 2016) määrittelee osaavalla hoitotyön opettajalla olevan tietoa, taitoa ja suhtautuminen, joilla hän omaksuu uusia lähestymistapoja koulutuksen suunnitteluun, organisoimiseen, toteuttamiseen ja sen arvioimiseen.

Tätä osaamista voidaan kehittää ja ylläpitää täydennyskoulutusten avulla (D'Souza 2021, Koskimäki ym. 2021b). Täydennyskoulutuksen tarpeet ovat yksilöllisiä (Koskimäki ym. 2021b).

Hoitotyön opettajien osaamisalueita on määritelty eri tavoin (esimerkiksi Salminen ym. 2009, WHO 2016, Zlatanovic, Havnes & Mausethagen 2017, Mikkonen ym. 2019b). Hoitotyön opettajan keskeisimmiksi osaamisalueiksi on määritelty Maailman terveysjärjestön mukaan hoitotyön käytännön osaaminen, opetustaidot, opetussuunnitelmien suunnittelu ja toteuttaminen, tutkimusosaaminen, etiikan ja lain osaaminen, ammatillisuus, vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, seuranta- ja arviointitaidot sekä johtamistaidot (WHO 2016). Kansallisesti sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien osaamisalueet ovat TerOpe-kärkihankkeessa: 1) pedagoginen osaaminen, 2) näyttöön perustuvan toiminnan osaaminen, 3) tieteellinen ja ammatillinen osaaminen, 4) eettinen ja kulttuurinen osaaminen, 5) yhteistyö-, vuorovaikutus- ja verkosto-osaaminen 6) työhyvinvointi- ja hallinto-osaaminen, 7) kestävä innovaatio- ja ennakointiosaaminen, 8) osaamisen jatkuva kehittäminen (Mikkonen ym. 2019b). Molemmissa määritelmässä esiintyvät opettajan osaamisen osa-alueista pedagoginen osaaminen, hoitotyön osaaminen sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, joita tässä tutkimuksessa tarkastellaan hoitotyön opiskelijoiden arvioimana.

Pedagoginen osaaminen on tietojen ja asenteiden opettamista opiskelijoille ja oppimista tukevan oppimisympäristön luomista (Salminen ym. 2009). Hoitotyön opettajan on tärkeää käyttää opetuksessa useita eri nykyaikaisia näyttöön perustuvia opetusmenetelmiä, jotka kannustavat opiskelijoita aktiiviseen oppimiseen (WHO 2016, Lillekroken 2020) sekä hyödyntää näyttöön perustuvia opetusmateriaaleja, lähteitä ja menetelmiä (WHO 2016). Opettajien pedagoginen osaaminen on yhteydessä koulutuksen vaikuttavuuteen (Zlatanovic ym. 2017). Opettaja tarvitsee osaamista myös opetussuunnitelmien suunnittelemisessa, toteuttamisessa, hallitsemisessa ja kehittämisessä. Opetussuunnitelmien tulisi perustua opettajan tietämykseen nykyaikaisista opetuksellisista teorioista, periaatteista ja malleista. Opettajat pyrkivät osoittamaan kulttuurista osaamista opetuksessa, käytännön hoitotyössä, opetusjaksojen suunnittelussa ja kehittämisessä sekä kommunikoinnissa ja yhteistyössä vertaisten, opiskelijoiden ja muiden tahojen kanssa. (WHO 2016.) Evaluation of Requirements of Nurse Teachers (ERNT) (Salminen 2000) -mittarin hoitotyön opettajan pedagogisen osaamisen osiossa tarkastellaan opettajan osaamista liittyen

opiskelijoiden ohjaamiseen jatkuvaan tiedon hankintaan, opiskelijoiden rohkaisemiseen kriittiseen ajatteluun, opiskelijoiden ohjaamiseen itseohjautuvuuteen sekä opiskelijoiden ohjaamiseen päätöksenteon kehittymiseen.

Hoitotyön osaaminen sisältää teoreettisen hoitotyön tiedon ja käytännön hoitotyön osaamisen, mitkä hoitotyön opettajien on tärkeää kyetä yhdistämään toisiinsa (Salminen ym. 2000, Salminen ym. 2009, Zlatanovic ym. 2017). Tutkimuksissa on korostettu hoitotyön opettajien kliinisten taitojen olevan tärkeitä opetukselle. Hoitotyön osaaminen yhdistää hoitotieteen, teorian tiedon, käytännön hoitotyön, hoidon filosofian ja psykologian, hoitotyön etiikan, hoitotyöhön liittyvät säädökset sekä yleisen lääketieteellisen ja yhteiskunnallisen tietämyksen. (Zlatanovic ym. 2017.)

Hoitotyön opettajan on tärkeää hyödyntää tutkimustietoa opetuksensa taustana (Salminen ym. 2000, Salminen ym. 2009, WHO 2016, Immonen ym. 2022) ja osata arvioida tietoa kriittisesti. Hoitotyön opettajan tehtävänä on etsiä ja tunnistaa viimeisintä tutkimustietoa. (Immonen ym. 2022.) Tähän liittyen, opettajan on tärkeää kehittää kriittisiä arviointitaitojaan ja tutkimuksen tekokykyjään. Näiden taitojen avulla opettaja voi myös ratkaista opetukseen liittyviä ongelmia. (WHO 2016.) Opettajat toimivat kiinteässä yhteistyössä terveydenhuollon palvelujärjestelmän kanssa (Saarikoski ym. 2009, Salminen ym. 2009) ja hoitotyön osaamiseen kuuluukin opiskelijoiden ohjaaminen kliinisissä harjoitteluissa (Saarikoski ym. 2009).

Vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot ovat keskeisiä hoitotyön opettajan osaamisessa (Saarikoski ym. 2009). Opettajan ja opiskelijoiden välinen yhteistyö on merkittävässä roolissa opiskelijoiden oppimisessa (Strandell-Laine ym. 2017). Opettajat pyrkivät luomaan opiskelijoihin hyvät vuorovaikutussuhteet ja kannustamaan opiskelijoita luomaan yhteyksiä muiden opiskelijoiden kanssa, metakognition tukemiseksi (Edwards-Maddox ym. 2021). Kommunikaatio- ja yhteistyötaidot ovat terveydenhuollossa tunnistettu olevan avainasemassa potilasturvallisuuden luomisessa (Berghout 2021). Hoitotyön opettajien persoonallisuuden ominaisuudet, kuten hoitotyön opettajan asenteet, luonteenpiirteet ja emotionaaliset taipumukset, voivat vaikuttaa hoitotyön opetukseen ja opetukseen liittyviin vuorovaikutussuhteisiin (Salminen ym. 2010) ja näin ollen myös opettajan ja opiskelijan väliseen vuorovaikutukseen. Opettajilla ja opiskelijoilla voi olla eroavaisuuksia ammatillisissa ja yleisissä arvoissa (Riklikiene, Karosas & Kaseliene

2018), mitkä voivat osaltaan myös vaikuttaa heidän väliseen vuorovaikutukseensa. Opettajien oikeudenmukaisuuden ja arvostuksen opiskelijoita kohtaan on todettu olevan matalampaa kuin esimerkiksi kollegoja kohtaan (Salminen ym. 2017).

Siirryttäessä yksisuuntaisesta opettamisesta yhteistoiminnalliseen lähestymistapaan, voidaan edistää opiskelijoiden kliinistä päättelykykyä. Historiallisesti opettajia on koulutettu jakamaan tietoa opiskelijoille yksisuuntaisesti, joka rajoittaa opettajan ja opiskelijoiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta. (Edwards-Maddox ym. 2021.) Keskeisimpiä asioita vaikuttavassa opettajan ja opiskelijoiden välisessä vuorovaikutuksessa on todettu olevan avoin kommunikointi ja saavutettavuus, selkeiden tavoitteiden asettaminen ja itsensä haastaminen, mielenkiinto ja inspiroituminen aiheesta, välittäminen ja henkilökohtainen vuorovaikutussuhde, keskinäinen kunnioittaminen ja luottaminen, tiedonvaihto, itsenäisyys, yhteistyö sekä roolimallius. (Eller, Lev & Feurer 2014.) Opettajilta saatu tuki ja ohjaus vaikuttavat positiivisesti opiskelijoiden itseohjautuvaan oppimiseen (Wong ym. 2021). Opettajat voivat toiminnallaan vahvistaa opiskelijoiden itsenäisyyden tunnetta (Sims & McFadden 2021).

Hoitotyön opettajan osaamista voivat arvioida eri tahot ja arvioinnin voi toteuttaa erilaisten mittarien avulla (Garbrah, Kankkunen & Välimäki 2020b), joita on kehitetty useita (Heinänen ym. 2020). Näissä mittareissa keskitytään joko opettajan osaamisen arviointiin kokonaisuutena tai tietyn osaamisalueen tietojen ja taitojen tai opettajan henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin. Hoitotyön opettajien osaamisen tasoa voidaan arvioida näiden mittarien tulosten perusteella. (Garbrah ym. 2020a.) Opettajien tekemien itsearviointien lisäksi, myös muilla, kuten toisilla opettajilla tai hoitotyön opiskelijoilla tulisi olla mahdollisuus arvioida hoitotyön opettajan osaamista (Salminen ym. 2021).

Opetuksen ja opettajan osaamisen arviointi mahdollistaa paitsi opettajan kehittymisen ammatillisesti, myös opettajan hyvinvoinnin, työtyytyväisyyden ja opiskelijoiden oppimistulosten paranemisen (Koskimäki ym. 2021a). Hoitotyön opiskelijoiden näkemykset opettajien osaamisesta ovat keskeisiä opetuksen kehittämisessä. Näistä näkemyksistä keskusteleminen antaa opiskelijoille mahdollisuuden vaikuttaa opetuksen ja opetusmenetelmien kehittämiseen. (Burrell ym. 2020.)

3 KIRJALLISUUSKATSAUS

Tämän kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena on kuvata hoitotyön opettajan pedagogista ja hoitotyön osaamista sekä oppimista edistävää vuorovaikutusta hoitotyön opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on tuottaa tietoa hoitotyön opettajan osaamisesta.

Tässä kirjallisuuskatsauksessa haettiin vastausta seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä tutkimusta on tehty hoitotyön opettajan pedagogisesta ja hoitotyön osaamisesta sekä oppimista edistävästä vuorovaikutuksesta hoitotyön opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä?
2. Mitä on hoitotyön opettajan pedagoginen ja hoitotyön osaaminen sekä oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä?

3.1 Tiedonhaun kuvaus

Kirjallisuuskatsauksen tietokanta- ja manuaaliset haut tehtiin syys-joulukuussa 2021. Tiedonhaku toteutettiin neljään tietokantaan, jotka olivat PubMed, CINAHL, ERIC ja Medic. Tietokantahakuja tehtiin 1) hoitotyön opettajan pedagogisesta osaamisesta, 2) hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisesta ja 3) oppimista edistävästä vuorovaikutuksesta hoitotyön opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä. Ensimmäisessä tiedonhaussa hakusanoja olivat hoitotyön opettaja, osaaminen ja opetus tai pedagogia. Toisessa tiedonhaussa hakusanoja olivat hoitotyön opettaja, osaaminen ja hoitotyö. Kolmannessa tiedonhaussa hakusanoja olivat hoitotyön opettaja, hoitotyön opiskelija, yhteistyö, oppiminen ja vuorovaikutus. Haut rajattiin tietokannoissa koskemaan otsikkoa ja tiivistelmää. Hakusanoilla ja rajauksilla pyrittiin kohdentamaan hakutuloksia. Liitteessä 1 esitetään käytetyt hakusanat ja -lausekkeet eri tietokantoihin tarkemmin.

3.1.1 Mukaanotto- ja poissulkukriteerit

Kirjallisuuskatsaukseen mukaanottokriteerien mukaisesti valikoituneet tutkimukset käsittelevät oppilaitoksissa opettavia hoitotyön opettajia. Tutkimukset käsittelevät hoitotyön opettajien pedagogista tai hoitotyön osaamista tai vuorovaikutusta opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä. Muita kriteerejä ovat tieteellisissä lehdissä julkaistut tutkimukset ja tutkimusten suomen- tai englanninkielisyys. Lisäksi Bolognan julistus vuodelta 1999 on aikarajauksena tutkimuksille. Julistuksen tavoitteena oli yhtenäisemmän eurooppalaisen korkeakoulujärjestelmän luominen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.) Mukaanotto- ja poissulkukriteerit ovat kuvattuna tarkemmin alla taulukossa (Taulukko 1).

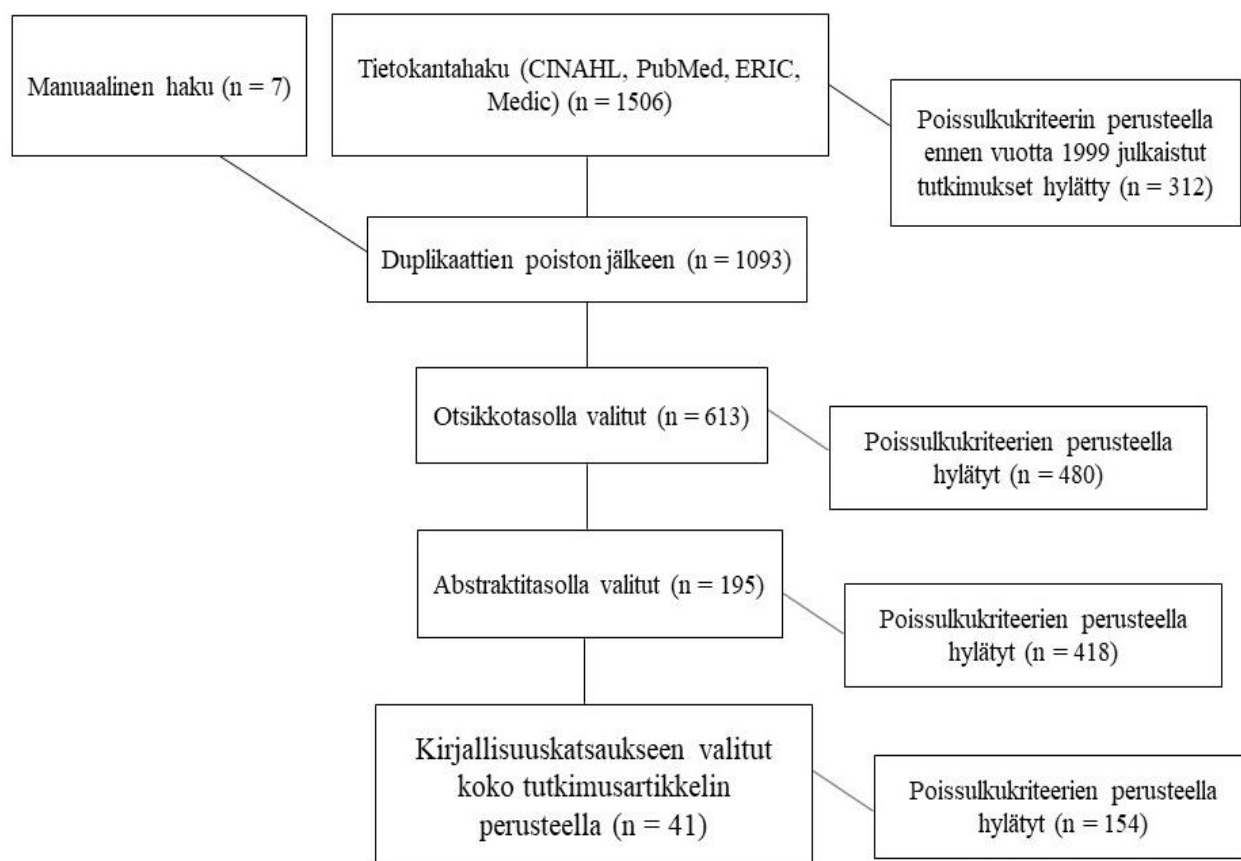
Taulukko 1. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit

Mukaanottokriteerit	Poissulkukriteerit
1) Tutkimukset käsittelevät oppilaitoksissa opettavia hoitotyön opettajia 2) Tutkimukset käsittelevät hoitotyön opettajan pedagogista tai hoitotyön osaamista tai vuorovaikutusta opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä 3) Tutkimukset ovat tieteellisissä lehdissä julkaistuja empiirisiä tutkimuksia 4) Tutkimukset ovat suomen- tai englanninkielisiä 5) Tutkimukset ovat Bolognan julistuksen, eli vuoden 1999 jälkeisiä 6) Tutkimukset ovat saatavilla kokotekstinä verkossa	1) Tutkimukset käsittelevät oppilaitoksen ulkopuolella esimerkiksi sairaaloissa opettavia hoitotyön klinisiä opettajia 2) Tutkimukset käsittelevät hoitotyön opettajan osaamista muilta kuin tutkimuksessa tutkittavilta osa-alueilta (esim. arviointiosaamista). 3) Väitöskirjat, kirjallisuuskatsaukset ja muissa kuin tieteellisissä lehdissä julkaistut tutkimukset 4) Tutkimukset muulla kuin englannin tai suomen kielellä 5) Tutkimukset ennen Bolognan julistusta, eli vuotta 1999

3.1.2 Kirjallisuuden hakuprosessi

Tietokantahauissa saatiin tulokseksi yhteensä 1818 tutkimusta neljästä tietokannasta (PubMed 514, CINAHL 1178, ERIC 117 ja Medic yhdeksän). Manuaalisella haulla tutkimuksia löytyi lisäksi seitsemän. Nämä tutkimukset löytyivät tietokantahakujen kautta valittujen tutkimusten

lähteistä. Kaikki tietokantahakujen tulokset siirrettiin Mendeley-viitteidenhallintaohjelmaan, jossa poistettiin duplikaatit, käytiin tulokset ensin otsikkotasolla läpi, sitten abstraktitasolla ja lopuksi artikkeleita tarkasteltiin kokotekstitasolla. Tutkimuksia valittiin kirjallisuuskatsaukseen yhteensä 41; 22 hoitotyön opettajan pedagogiseen osaamiseen liittyen, 12 hoitotyön opettajan hoitotyön osaamiseen liittyen ja seitsemän liittyen oppimista edistävään vuorovaikutukseen hoitotyön opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä. Kuvio 1 esittää tutkimusten valinnan etenemisen (Page ym. 2020).

Kuvio 1. Tutkimusten valinnan eteneminen (Page ym. 2020)

3.2 Kirjallisuuskatsauksen aineiston analyysi

Analyysin tavoitteena on koota yhtenevä kokonaisuus katsaukseen valituista tutkimuksista yhdistämällä tietoa. Aineisto analysoitiin induktiivisesti sisällönanalyysillä (Elo & Kyngäs 2007)

tutkimuskysymysten ohjaamana. Analyysi alkoi kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten lukemisesta huolellisesti läpi ja luomalla kokonaiskuva aineistosta. Kukin pääteema – pedagoginen osaaminen, hoitotyön osaaminen ja oppimista edistävä vuorovaikutus – analysointiin omana kokonaisuutena. Tutkimusten lukemisen aikana tutkimukset luokiteltiin pääteemojen alla sisältönsä perusteella alateemoihin. Näistä ryhmistä muodostettiin tutkimusten aiheiden mukaisesti alateemoja pelkistämällä alkuperäisilmaukset. Tämän teemoittelun tarkoituksena on tuottaa tietoa, kuvata käsiteltävää ilmiötä sekä lisätä ymmärrystä (Elo & Kyngäs 2007). Alateemojen nimiksi valittiin yhteiset sisältöä kuvaavat ilmaukset.

Kolmen pääteeman tutkimuksista muodostettiin kustakin omat taulukkonsa, joissa kuvataan tutkimuksista: (1) Tutkimus (tekijät, vuosi, maa) 2) Tutkimuksen tarkoitus 3) Tutkimusasetelma, aineistonkeruumenetelmät ja tutkittavat 4) Keskeiset tulokset ja 5) JBI-arviointi (Liitteet 2,3 ja 4).

3.3 Kirjallisuuskatsauksen tutkimusten laadun arviointi

Kirjallisuuskatsauksen tutkimusten laadun arvioinnissa käytettiin Joanna Briggs Instituten (JBI) tutkimuksen arviointikriteeristöjä (Hotus = Hoitotyön tutkimussäätiö i.a.). Tutkimusten saamat pisteet arviointikriteeristöjen mukaisesti ovat tarkemmin liitteissä 2, 3 ja 4.

Useimmat tutkimukset saivat hyvät tulokset laadun arvioinnista. Tutkimusten arviointiin vaikutti alentavasti se, että tutkimuksissa ei ollut tiettyihin kriteereihin liittyen kuvattu lainkaan tai tarpeeksi arvioinnin kohteena olevaa asiaa. Määrälliset ja monimenetelmätutkimukset (n=30) arvioitiin poikkileikkaustutkimuksen arviointikriteerien mukaisesti. Tutkimusten saamat pisteet vaihtelivat 3–8 välillä (maksimi 8 pistettä). Suurin osa näistä tutkimuksista (n=20) täytti arviointikriteereistä 6/8. Suuressa osassa tutkimuksista ei ollut huomioitu sekoittavia tekijöitä. Huomioitavaa oli myös, ettei useissa tutkimuksissa myöskään ollut määritelty selkeästi osallistujien mukaanotto- ja poissulkukriteereitä. Kaikissa tutkimuksissa oli kuitenkin kohderyhmä ja tutkimusolosuhteet kuvattu riittävän tarkasti sekä kriteerit osallistujien valinnassa olivat selkeät.

Kirjallisuuskatsauksen laadulliset tutkimukset (n=11) arvioitiin laadullisen tutkimuksen arviointikriteerien perusteella. Tutkimusten saamat pisteet vaihtelivat 6–9 välillä (maksimi 10). Kahdessa tutkimuksessa ei ollut haastatteluja. Näihin tutkimuksiin ei voinut soveltaa täyttä kymmentä pistettä, sillä yksi arviointikriteeri oli tutkittavien alkuperäisiin ilmauksiin liittyvä. Näissä tutkimuksissa yhdeksän pistettä oli maksimi. Useassa tutkimuksessa ei ollut kuvattu tutkijan kulttuurisia tai teoreettisia lähtökohtia tai tutkijan vaikutusta tutkimukseen tai tutkimuksen vaikutusta tutkijaan. Yli puolessa tutkimuksista ei ollut myöskään kuvattu eettisten periaatteiden noudattamista. Lisäksi muutamassa tutkimuksessa ei ollut kuvattu tutkimuksen tieteenfilosofisia tai teoreettisia lähtökohtia. Kaikissa tutkimuksissa oli kuitenkin metodologia ja tutkimuksen tavoitteet, aineiston kuvaus, analyysi ja tulosten tulkinta kuvattu. Lisäksi kaikissa tutkimuksissa johtopäätökset perustuivat aineiston analyysiin ja tulosten tulkintaan.

Osassa katsauksen tutkimuksista vastausprosentin todettiin olevan matala. Useissa tutkimuksissa otos oli maantieteellisesti valikoitu samalta alueelta (esimerkiksi yhdestä oppilaitoksesta tai maasta). Nämä seikat heikentävät tutkimustulosten yleistettävyyttä. Useissa määrällisissä tutkimuksissa mainittiin heikkoudeksi myös se, että tutkimuksissa käytettiin itsearviointiin perustuvia kyselylomakkeita, jolloin omaa osaamista voidaan esimerkiksi arvioida paremmaksi mitä se on. Osassa tutkimuksista ei ollut tarkasteltu lainkaan tutkimuksen vahvuuksia ja heikkouksia. Lisäksi monissa tutkimuksissa pohdittiin, miten tutkimusaihetta voidaan tulevaisuudessa tutkia ja toteuttaa eri menetelmin, jotta saadaan luotettavia tuloksia.

3.4 Kirjallisuuskatsauksen tulokset

Kaikki kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset (n=41) oli julkaistu vertaisarvioituissa tieteellisissä lehdissä ajallisesti vuosien 1999–2021 välillä. Eniten tutkimuksia oli tehty Yhdysvalloissa (n=19). Määrällisiä tutkimuksia oli vähän yli puolet (n=23) kaikista tutkimuksista. Tutkimusten otoskoot vaihtelivat 5–1796 välillä. Suurimmat otoskoot olivat määrällisissä tutkimuksissa. Kaikissa määrällisissä tutkimuksissa aineistonkeruumenetelmä oli kysely. Useissa laadullisissa ja monimenetelmällisissä tutkimuksissa käytettiin useampaa kuin yhtä aineistonkeruumenetelmää. Laadullisissa ja monimenetelmällisissä tutkimuksissa

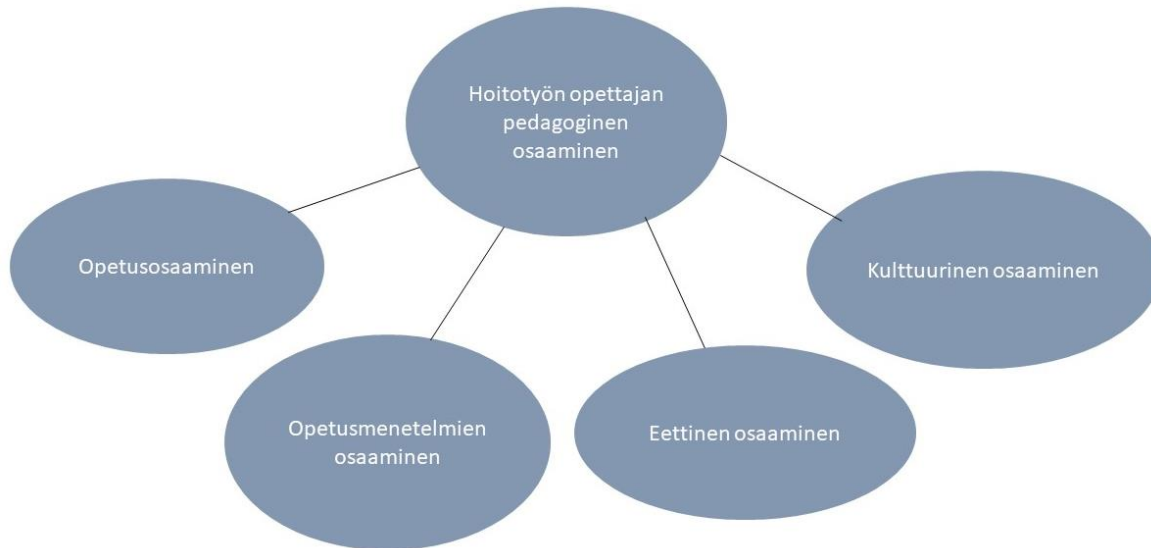
aineistonkeruumenetelmiä olivat kyselyt (n=11), ryhmähaastattelut (n=5), yksilöhaastattelut (n=5), havainnointi (n=3), keskustelut (n=1), kommenttien (n=1) sekä opiskelijoiden arvosanojen tutkiminen (n=1). Tutkittavat olivat pääasiassa hoitotyön opettajia, mutta esimerkiksi hoitotyön opiskelijoita oli myös osallistunut tutkimuksiin. Tarkemmin kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten ominaispiirteet ovat kuvattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten ominaispiirteet

Ominaispiirre (tutkimusten määrä)	Hoitotyön opettajan pedagoginen osaaminen (22)	Hoitotyön opettajan hoitotyön osaaminen (12)	Oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opettajan ja opiskelijoiden välisessä yhteistyössä (7)
Julkaisuvuodet	1999–2021	2004–2021	2005–2020
Julkaisumaat	Yhdysvallat (10) Suomi (7) Australia (2) Irlanti (1) Turkki (1) Taiwan (1)	Yhdysvallat (5) Kanada (2) Suomi (2) Iso-Britannia (1) Australia (1) Filippiinit (1)	Yhdysvallat (4) Iso-Britannia (1) Hong Kong (1) Irlanti (1)
Tutkimusmenetelmät	Määrällinen (14) Laadullinen (5) Monimenetelmä (3)	Määrällinen (8) Laadullinen (1) Monimenetelmä (3)	Määrällinen (1) Laadullinen (5) Monimenetelmä (1)
Otoskokojen vaihteluväli	Määrällinen (29–1796) Laadullinen (8–48) Monimenetelmä (68–99)	Määrällinen (18–295) Laadullinen (21) Monimenetelmä (5–135)	Määrällinen (634) Laadullinen (13–77) Monimenetelmä (139)
Tutkittavat	Hoitotyön opettajat (15) Terveys- ja sosiaali-alan opettajat (2) Hoitotyön opettajat ja opiskelijat (4) Hoitotyön opiskelijat (1)	Hoitotyön opettajat (10) Hoitotyön opettajat, kliiniset hoitotyön opettajat ja asiantuntijat (1) Hoitotyön opiskelijat (1)	Hoitotyön opettajat (1) Hoitotyön opettajat ja opiskelijat (1) Hoitotyön opiskelijat (4) Hoitotyön opiskelijat ja ohjaajat (1)

3.4.1 Pedagoginen osaaminen

Hoitotyön opettajan pedagogisesta osaamisesta muodostui neljä teemaa: opetusosaaminen, opetusmenetelmien osaaminen, eettinen osaaminen sekä kulttuurinen osaaminen (Kuvio 2).

Kuvio 2. Hoitotyön opettajan pedagogisen osaamisen teemat

Opetusosaaminen

Hoitotyön opettajan opetusosaamista käsitteleviä tutkimuksia oli kahdeksan. Hoitotyön opettajan opetusosaamisen on arvioitu olevan melko korkeaa (Salminen ym. 2013, Salminen ym. 2021) ja suurin osa opettajista on innostunut opetustyöstä (Oprescu ym. 2017). Oprescun ym. (2017) tutkimuksessa 45 % hoitotyön opettajista oli varmoja taidoistaan ja alle 10 % näki itsensä eksperttitason opettajana. Hoitotyön opiskelijat ja opiskelijaohjaajat olivat opettajien osaamisen arvioinnissa kriittisempiä kuin opettajat itse (Salminen ym. 2013).

Oman reflektionsa ja opiskelijoilta saadun palautteen avulla opettaja voi kehittää opetustaan ja opetuksesta tulee tällöin vaikuttavampaa (O'Malley & Fleming 2012). Opettajat haluavat tulevaisuudessa opettajuudessa kehittyä tietoteknisissä taidoissa, arvioinnissa ja teknisessä tiedossa (Oprescu ym. 2017). Opettajat tarvitsevat tällaista digitaalista osaamistaan päivittäin

opetustyössään. Innovaatio-osaamisen kehittyminen liittyen digitaalisuuteen ja opetusmenetelmiin koettiin keskeiseksi opetusosaamisessa, jotta opettajat pystyvät vastaamaan muuttuvan globaalien sosiopoliittisten ympäristön vaatimuksiin. (Mikkonen ym. 2019a.)

Itseluottamuksen ja opettajan opetusosaamisen kehittyminen vaatii aikaa. Yleinen konsensus on, että opettajan itseluottamuksen kehittymiseen menee kahdesta kolmeen vuotta ja aikaa kuluu yli kolme vuotta ennen kuin tuntee itsensä osaavaksi opettajaksi opettaa. Opettajana opetusosaaminen kehittyy jatkuvasti. (Gardner 2014.) Aiempi opetuskokemus hoitotyöstä (Nugent 1999, Culp-Roche ym. 2021), muu opetuskokemus sekä oppituntien pitäminen vaikuttavat opettajien minäpystyvyyden tasoon (Nugent 1999). Nugentin (1999) ja Culp-Rochen ym. (2021) tutkimuksiin osallistuneilla hoitotyön opettajilla oli vahva minäpystyvyyden tunne. Korkeampi minäpystyvyyden taso lisää opettajien kykyä selviytyä haastavista tilanteista (Culp-Roche ym. 2021) ja tunnetta oppimisympäristön hallinnasta (Nugent 1999).

Opetusmenetelmien osaaminen

Opetusmenetelmien osaamista käsitteleviä tutkimuksia oli kuusi. Tähän teemaan liittyy laaja-alaisesti erilaista osaamista. Opettajien opetusmenetelmien käytön on arvioitu olevan melko kapea-alaista (Numminen ym. 2010) tai tavanomaista (Numminen ym. 2011). Erot opettajien välillä opetusmenetelmien käyttämisessä olivat merkittäviä (Numminen ym. 2011). Esimerkiksi informaatiolukutaidon opettamiseen liittyen suurin osa hoitotyön opettajista käytti useita eri opetusmenetelmiä. Hoitotyön opettajien asenteet informaatiolukutaitoa kohtaan kasvoi, mitä korkeampaa koulutustasoa olevia opiskelijoita he opettivat. (McGowan ym. 2020.)

Opettajat eivät tunteneet olevansa osaavia käyttämään tekstinkäsittelyohjelmia, taulukkolaskenta- tai esitysovelluksia opetuksen helpottamiseksi. Opettajat kuitenkin arvioivat osaavansa eniten käyttää edellä mainituista ohjelmista tekstinkäsittelyohjelmia. (Yu ym. 2013.) Opettajien suhtautuminen digitaaliseen teknologiaan oli myönteistä ja heillä oli positiivinen käsitys teknologian hyödyntämisestä opetuksessa (Ryhtä ym. 2020). Samoin hoitotyön opettajien asenne korkeatasoista simulaatiota (eng. high-fidelity simulation) kohtaan oli positiivista, mutta he arvioivat taitojensa niiden hyödyntämisessä olevan noviisisitasolla. Opettajilla oli tiedollisia

puutteita teknologisten ongelmien ratkaisussa, simulaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä skenaarioiden toteuttamisessa. Hoitotyön opettajat kokivat tarvitsevansa koulutusta korkeatasoisten simulaatioiden toteuttamiseen (Akhter ym. 2021).

Eettinen osaaminen

Eettistä osaamista käsitteleviä tutkimuksia oli kolme. Hoitotyön opettajien henkilökohtainen ja ammatillinen eetos oli keskeistä opiskelijan oppimisessa, henkilökohtaisessa kasvussa sekä eettisessä päättelykyvyssä (Koskinen ym. 2020). Opettajien tieto eettisistä säännöistä perustuu pääasiassa epäviralliseen oppimiseen (Numminen ym. 2010). Valtaosa opettajista arvioi tietonsa riittäväksi opettaa etiikkaa (Numminen ym. 2010, Numminen ym. 2011). Opettajat, jotka kehittivät tietämystään vapaaehtoisesti, opettivat myös etiikan sääntöjä enemmän (Numminen ym. 2010). Hoitotyön opettajat keskittyivät etiikan opetuksessa eniten hoitajan ja potilaan väliseen suhteeseen, mutta eettisten sääntöjen opettaminen oli kuitenkin melko laajaa (Numminen ym. 2010, Numminen ym. 2011).

Kulttuurinen osaaminen

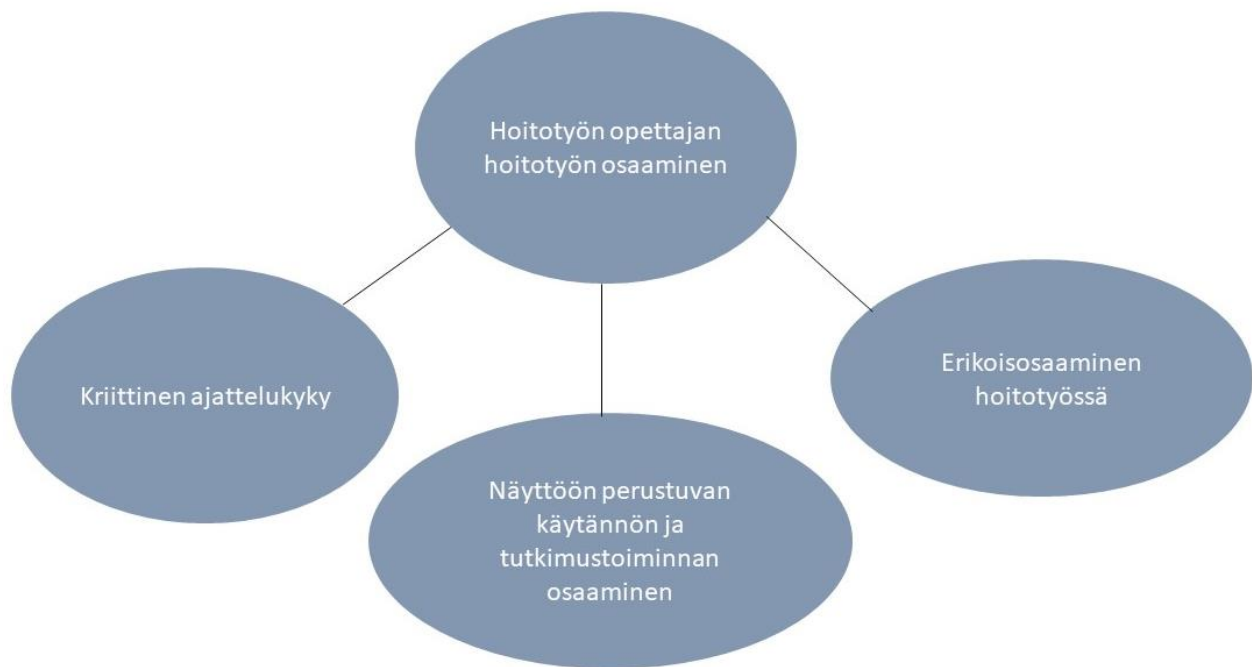
Kulttuurista osaamista käsitteleviä tutkimuksia oli seitsemän. Hoitotyön opettajilla oli kohtuullinen kulttuurisen osaamisen taso (Kardon-Edgren ym. 2005, Marzilli ym. 2016, Baghdadi & Ismaile 2018, Burns 2020) ja kohtalaisen positiivinen asenne kulttuuriseen osaamiseen (Kardon-Edgren ym. 2005). Sargentin ym. (2005) tutkimuksessa noin 57 % hoitotyön opettajista oli saavuttanut kulttuurista tietoisuutta, 39 % oli kulttuurisesti osaavia ja 4 % oli kulttuurisesti taitavia. Opettajat saivat Baghdadin ja Ismailen (2018) tutkimuksessa kyselystä korkeimmat pisteet kulttuurisen tiedon asteikolla ja matalimmat kulttuurisesta kohtaamisesta. Farberin (2019) tutkimuksessa taas opettajat olivat itsevarmimpia asenteistaan ja epävarmimpia kulttuurienvälisestä tiedostaan. Kulttuurisella osaamisella on yhteys varmuuteen vuorovaikutuksesta ja vuorovaikutuksesta nauttimiseen (Simsek ym. 2017).

Hoitotyön opettajien kulttuuriset kokemukset ja kulttuurinen opetus ovat tärkeitä tekijöitä opettajien kulttuurisen osaamisen kehittämisessä (Simsek ym. 2017, Baghdadi & Ismaile 2018,

Farber 2019, Burns 2020). Mahdollisuudet tutustua eri kulttuureihin edistävät opettajien itsevarmuutta tiedoista ja asenteista eri kulttuureista tulevia ihmisiä kohtaan (Kardon-Edgren ym. 2005).

3.4.2 Hoitotyön osaaminen

Hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisesta muodostui kolme teemaa: kriittinen ajattelukyky, näyttöön perustuvan käytännön ja tutkimustoiminnan osaaminen sekä erikoisosaaminen hoitotyössä (Kuvio 3).

Kuvio 3. Hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisen teemat

Kriittinen ajattelukyky

Hoitotyön opettajan kriittistä ajattelukykyä käsitteleviä tutkimuksia oli kolme. Hoitotyön opettajien kriittinen ajattelukyky arvioitiin hyväksi (Raymond & Profetto-McGraft 2005, Blondy 2011, Raymond ym. 2018) ja he olivat positiivisesti taipuvaisia kriittiseen ajatteluun (Raymond ym. 2018). Opettajat saivat kahdesta kriittisen ajattelukyvyn mittarista korkeimmat pisteet tiedonhaluisuuden osa-alueesta sekä induktiivisen päättelyn osaamisesta. Matalimmat pisteet opettajat saivat päättelyn osa-alueesta, johon liittyy näyttöön perustuvan tiedon pohtiminen, vaihtoehtojen vertailu ja kyky tehdä johtopäätöksiä. (Raymond & Profetto-McGraft 2005.)

Näyttöön perustuvan käytännön ja tutkimustoiminnan osaaminen

Näyttöön perustuvan käytännön ja tutkimustoiminnan osaamista käsitteleviä tutkimuksia oli viisi. Hoitotyön opettajat arvioivat osaamisensa tason näyttöön perustuvasta käytännöstä aloittelijaksi (44 %), keskitasoksi (33 %) ja edistyneeksi (17 %) (Orta ym. 2016). Malikin ym. (2015) tutkimuksen mukaan opettajien tieto ja taidot näyttöön perustuvan käytännön arvioimisesta ja toteuttamisesta olivat puutteellisia. Tohtorin tutkinnon omaavilla hoitotyön opettajilla oli korkein osaaminen näyttöön perustuvasta käytännöstä (Kuchler ym. 2020). Merkitsevää muutosta näyttöön perustuvan käytännön osaamiseen ei intervention myötä Orta ym. (2016) tutkimuksessa tullut. Opettajien itsevarmuus näyttöön perustuvan toiminnan osaamisesta kuitenkin kasvoi intervention myötä, ja heidän itsevarmuutensa tutkimuksessa oli yli keskiarvon (Orta ym. 2016). Opettajien suhtautuminen näyttöön perustuvaan hoitotyöhön oli positiivista. Opetuksen tietoperustana opettajat tukeutuivat eniten henkilökohtaiseen kokemukseensa, organisaation käytäntöihin ja protokollisiin. (Malik ym. 2015.) Tutkimusmenetelmiin liittyen puolet hoitotyön opettajista arvioi olevansa vähemmän kuin pätevä kaikkien eri tutkimusmenetelmien osalta (Kuchler ym. 2020). Tästä poiketen Torresin ym. (2017) tutkimuksessa opettajat arvioivat olevansa tietäviä ja taitavia tutkimuksen teossa. Lisäksi hoitotyön opettajien kirjallisuuden hakutaidot ovat osoittautuneet vaihteleviksi (Stokes & Lewin 2004).

Erikoisosaaminen hoitotyössä

Erikoisosaamista hoitotyössä käsiteltiin neljässä tutkimuksessa. Näitä ovat globaalin terveyden, autismikirjon häiriöiden, gerontologian ja kliinisen hoitotyön osaaminen. Opettajien luottamus omaan osaamiseensa globaaliin terveyteen liittyen oli lähes 70 ja luottamus liittyen osaamiseen eri taustoista tulevien potilaiden hoitoon oli noin 60 (asteikolla 0–100). Kolme hoitotyön opettajien osaamisen kehittämisaluetta olivat terveyden ja puhtaan veden, puhtauden ja ravitsemuksen sekä terveyden ja ihmisoikeuksien välisen yhteyden ymmärtäminen. Globaaliin terveyteen liittyen on myös tärkeää kulttuurisen osaamisen kehittäminen. (Lynn ym. 2021.)

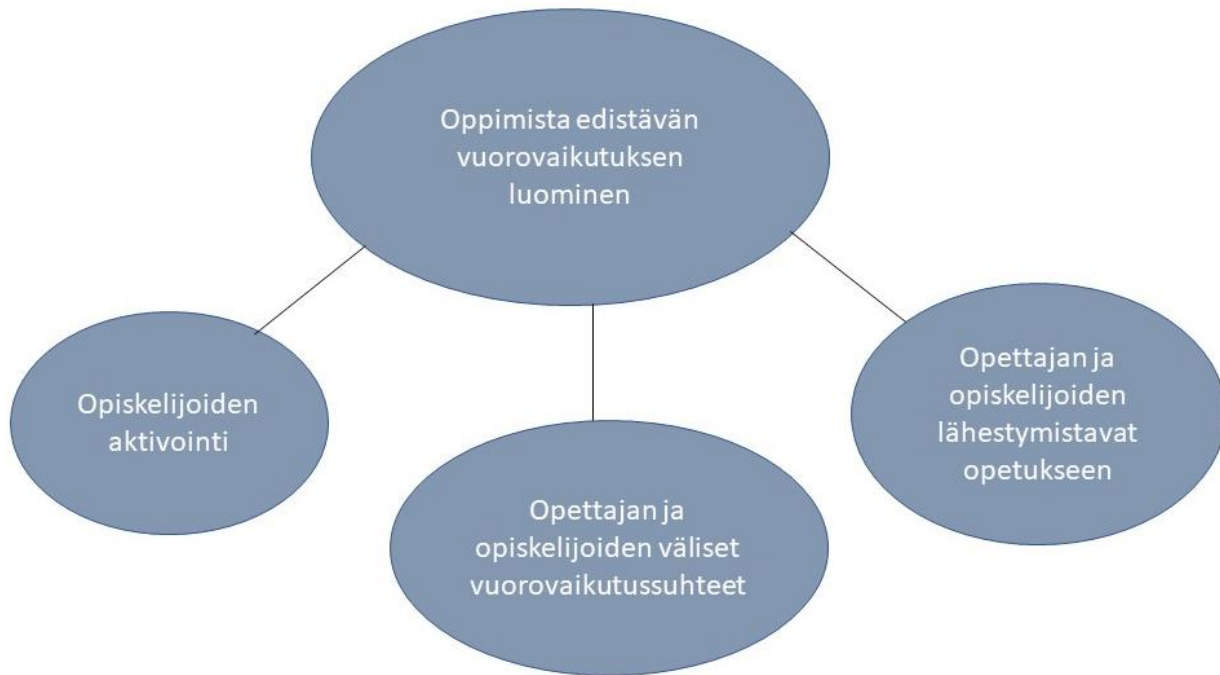
Opettajien autismikirjon häiriöihin liittyvä osaaminen arvioitiin melko heikoksi. Alle 5 % opettajista piti tietojaan autismikirjon häiriöistä eksperttitasolla, 33 % oli hyvä tietotaso ja 20 % koki, ettei heidän tietotasonsa ollut kovin hyvä. Autismikirjon hoitotyön haastavaksi tai todella haastavaksi koki 79 % opettajista. (Gardner ym. 2016.)

Hoitotyön opettajien gerontologista osaamista on tarkasteltu opintojen eri vaiheissa olevien hoitotyön opiskelijoiden arvioimana. Opiskelijat arvioivat gerontologiseen hoitotyöhön liittyen opettajien tiedot ja kiinnostuksen gerontologiasta korkeimmaksi ja opettajien kyvyt gerontologisen opintojakson kehittämiseen matalimmaksi. Ensimmäisen vuoden opiskelijat arvioivat opettajien kyvyt korkeammiksi kuin edempänä opinnoissa olevat. (Garbrah ym. 2020b.) Opiskelijat ovat myös arvioineet hoitotyön opettajien kliinistä osaamista. Opiskelijat arvioivat hoitotyön opettajien osaamisen kliinisesti kriittisesti sairaan potilaan akuuttihoitotyöstä sekä potilaan kokonais- ja perushoitotyöstä sekä lääkehoidosta hyväksi. Opiskelijat arvioivat opettajien hoitotyön kliinisen osaamisen liittyen psykososiaaliseen turvallisuuteen, mielenterveyteen ja päihteidenkäyttöön tyydyttäväksi. (Kettunen ym. 2013.)

3.4.3 Oppimista edistävän vuorovaikutuksen luominen

Oppimista edistävän vuorovaikutuksen hoitotyön opettajan ja opiskelijan välisessä yhteistyössä- pääteeman nimi muotoutui oppimista edistävän vuorovaikutuksen luomiseen, josta muodostui

kolme teemaa: opiskelijoiden aktivointi, opettajan ja opiskelijoiden väliset vuorovaikutussuhteet sekä opettajan ja opiskelijoiden lähestymistavat opetukseen (Kuvio 4).

Kuvio 4. Oppimista edistävän vuorovaikutuksen luomisen teemat

Opiskelijoiden aktivointi

Opiskelijoiden aktivointia käsiteltiin neljässä tutkimuksessa. Opiskelijoiden halutaan olevan aktiivisia omassa oppimisessaan, johon voidaan vaikuttaa muuttamalla esimerkiksi opetuksessa käytettäviä opetusmenetelmiä. Opiskelijoiden mielenkiintoa pitivät yllä eniten korkeatasoinen, yhteistoiminnallinen ja tuloksellinen oppiminen. (Clynes, Sheridan & Frazer 2020.)

Aktiivisen yhteistoiminnallisen oppimisen hyödyntäminen opintojaksoissa voi edistää opiskelijoiden oppimista (Hoke ym. 2005, Clynes ym. 2020). Opiskelijat kokivatkin yhteistoiminnallisen oppimisen tukevan heidän oppimistaan. Aktiivisessa yhteistoiminnallisessa oppimisessa sovelletaan menetelmiä kriittisen ajattelukyvyn kehittämiseksi. Menetelmässä opettajan rooliin kuuluu aktivoita opiskelijoista heidän omassa oppimisessaan. Opiskelijoiden

saadessa iloa opintojaksolle osallistumisesta heidän mahdollinen ahdistuneisuutensa vähenee. Menetelmää hyödyntävän opintojakson opettajat eivät saaneet lainkaan negatiivista palautetta opintojaksosta. (Hoke ym. 2005.) Myös muita menetelmiä voidaan hyödyntää opetuksessa, kuten toiminnallista oppimista, jossa keskeistä on keskustelu ja reflektointi. Menetelmän avulla voidaan oppia ajattelemaan asioita eri näkökulmista. (Jenkins ym. 2009.) Lisäksi henkilökohtaisen vastausjärjestelmän, eli teknologian, jonka avulla opiskelijat vastaavat opettajan sovelluksen kautta luomaan kyselyyn, käytöllä opetuksessa lisätään opiskelijoiden aktiivista oppimista sekä isoissa- että pienryhmissä. Teknologian käyttö opetuksessa lisää opiskelijoiden osallistumista sekä vuorovaikutusta opiskelijoiden ja opettajan välille. Sen avulla sekä opiskelijat ja opettajat saavat välitöntä palautetta esimerkiksi opiskelijoiden sisällön ymmärtämisestä. Välitön palaute auttaa opiskelijoita ymmärtämään luentomateriaaleja, ajattelemaan kriittisesti sekä yhdistämään keskeisiä käsitteitä. Reflektointi jälkikäteen auttaa myös ymmärtämään sisältöä syvällisemmin. (Hunter Revell & McCurry 2009.)

Opettajan ja opiskelijoiden väliset vuorovaikutussuhteet

Opettajan ja opiskelijoiden välisiä vuorovaikutussuhteita käsiteltiin kolmessa tutkimuksessa. Hoitotyön opettajat ohjaavat ja vaikuttavat hoitotyön opiskelijoiden ammatillisen identiteetin kehittymiseen (Clynes ym. 2020). Siksi on tärkeää, että opettajan ja opiskelijan välinen vuorovaikutussuhde olisi hyvä, sillä se vaikuttaa moniin asioihin. Luottamuksen ja ymmärryksen kautta sekä hyvin suunnitellun opintojakson avulla opettaja voi luoda hyvät vuorovaikutussuhteet opiskelijoihin. Verkko-opetuksessa on vaikuttavan kommunikoinnin ja vuorovaikutussuhteen luomisessa kuitenkin haasteita, kuten väärinymmärrysten mahdollisuus ja yhteyden kehittymisen estyminen, sillä verkko-opetuksessa voi olla haastavaa luoda vuorovaikutussuhteesta syvällistä. (Richter & Schuessler 2019.)

Opiskelijat voivat kokea olevansa rajallisesti vuorovaikutuksessa opettajien kanssa opintoihin liittyen, vaikka opettajat hyödyntäisivät opetuksessaan tehokkaita opetusmenetelmiä. Opiskelijat haluaisivat enemmän vuorovaikutusta opettajien kanssa tukemaan opintoihin sitoutumista. Opettajat, jotka ovat lähestyttävissä ja joilta voi pyytää apua, ovat kiinnostuneita opiskelijoista ja haluavat opiskelijoiden menestyvän tukevat opiskelijoiden sitoutumista opintoihin.

Opiskelijoiden sitouttamiseksi opintoihin on opettajien antama palaute myös keskeneräisiin töihin tarpeellista. (Clynes ym. 2020.) Oppimisen arviointi eri tilanteissa on riippuvaista kaikkien arviointiin osallistuvien yhteisestä panoksesta ja reflektoinnista (Jenkins ym. 2009). Opiskelijoiden ja opettajan välistä vuorovaikutusta voidaan kehittää pienryhmäopetuksella ja kuten edellä mainittua, yhteistyöhön perustuvia opetusmenetelmiä käyttämällä (Clynes ym. 2020).

Opettajan ja opiskelijoiden lähestymistavat opetukseen

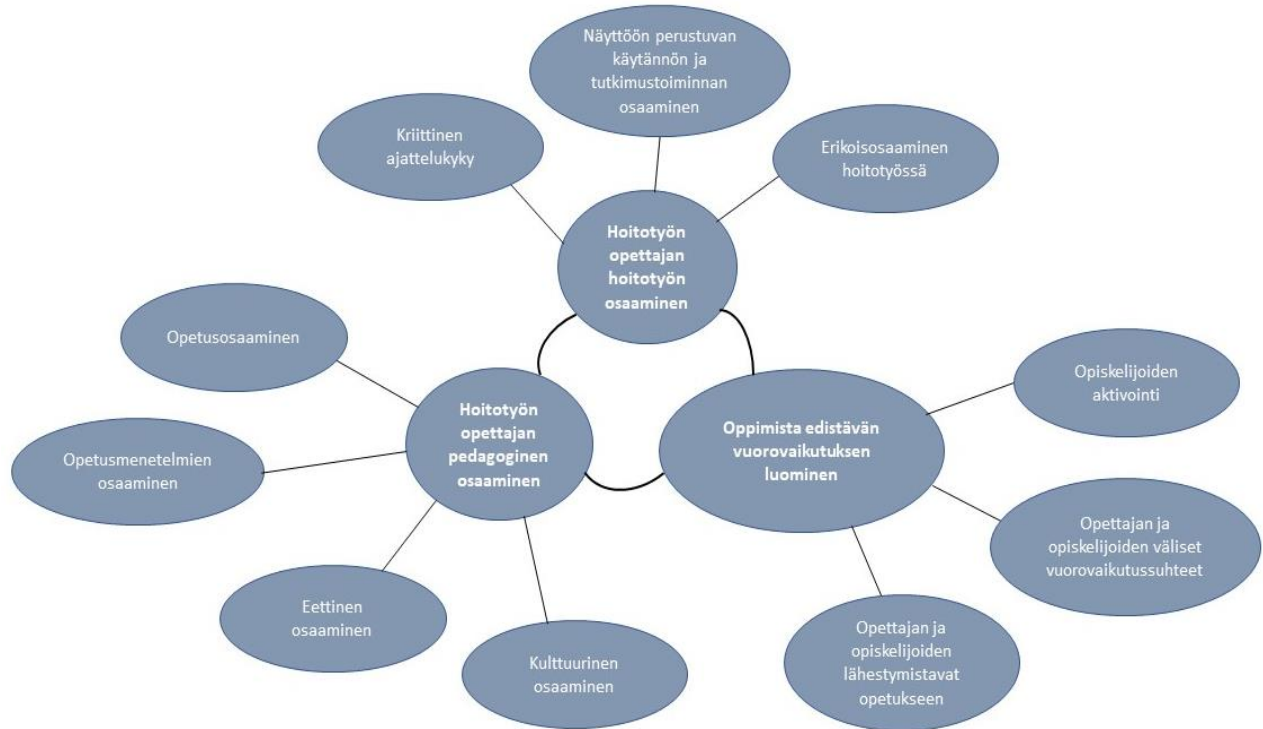
Opettajan ja opiskelijoiden lähestymistapoja opetukseen käsiteltiin kahdessa tutkimuksessa. Opiskelijoiden oppimiseen vaikuttavat opiskelijoiden asenteet oppimista kohtaan. Opettajat voivat pyrkiä luomaan opiskelijoille sopivan oppimisympäristön, jossa opiskelijat pääsevät vaikuttamaan esimerkiksi ryhmätöiden kohdalla oman ryhmänsä valintaan. (Wong 2018.) Opettajien asennoituminen opetustyöhön on merkittävää. Opiskelijat luottavat paremmin opettajiin, jotka ovat vastaanottavaisia, antavat aikaansa opiskelijoiden auttamiselle, ovat tavoitettavissa, osoittavat inhimillisyyttä, kertovat omia tuntemuksiaan, osoittavat välittämistä, ovat aitoja ja auttavat opiskelijoita menestymään. Opettajan osaaminen liittyykin myös opiskelijoiden luottamukseen opettajia kohtaan. Opettajan odotetaan olevan osaava, tietävä ja innostunut opetettavasta aiheesta, luovan opintoihin sitoutumista ja toimivan ammatillisesti. Opettajien on hyvä pyrkiä olemaan rehellisiä ja toimimaan moraalisesti oikein, joka sisältää oikeudenmukaisuuden, rehellisyyden periaatteiden, aikomusten ja toimien suhteen, kunnioituksen osoittamisen, luotettavuuden, ymmärtäväisyyden, avarakatseisuuden ja vastaanottavaisuuden. Opettajien voivat tutkia omia henkilökohtaisia ominaisuuksiaan, sanoja ja käyttäytymistään, jotta voivat tarvittaessa muuttaa käyttäytymistään luottamukseen perustuvan opettajan ja opiskelijan välisen vuorovaikutussuhteen luomiseksi. (Varagona & Hold 2019.)

3.5 Yhteenveto kirjallisuuskatsauksen tuloksista

Kirjallisuuskatsaus vahvistaa tutkimuksen teoreettisessa taustassa esiintuotuja näkökulmia siitä, että hoitotyön opettajien osaaminen on moniulotteista (Mikkonen ym. 2019b). Kirjallisuuskatsauksessa havaittiin kymmenen alateemaa kolmelle pääteemalle (Kuvio 5). Eniten pääteemoista on tutkittu hoitotyön opettajan pedagogista osaamista ja alateemoista hoitotyön opettajan kulttuurista osaamista.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että opettajien itsearvioima, mutta myös muiden arvioimana osaaminen on vaihtelevaa; opettajat kokevat olevansa tietyissä aiheissa kokeneita ja osaavia, toisissa aloittelijoita ja vähemmän osaavia. Koettuun osaamiseen voivat vaikuttaa opettajan minäpystyvyys ja itseluottamus. Kirjallisuuskatsaus osoittaa tarpeen opettajien osaamisen jatkuvalle arvioinnille ja kehittämiselle sekä korostaa niiden merkitystä. Opettajat voivat hyödyntää tuloksia oppimista edistävän vuorovaikutuksen luomiseen opiskelijoiden kanssa.

Tuloksista voidaan lisäksi havaita, että tutkimukset painottuvat maantieteellisesti kahdelle maanosalle, Pohjois-Amerikkaan (n=21) sekä Eurooppaan (n=14), jättäen vain neljä tutkimusta näiden maanosien ulkopuolelle. Hoitotyön opettajien hoitotyön osaamista on suhteessa pedagogiseen osaamiseen tutkittu vähän ja aiheeseen tulisi katsauksen perusteella jatkossa kohdentaa enemmän tutkimusta, myös maantieteellisillä alueilla, joissa tutkimusta ei ole juuri tehty. Tutkimuksista valtaosa oli itsearviointia opettajan osaamisesta, jatkossa tutkimuksissa tulisi lisätä myös muiden tahojen, kuten hoitotyön opiskelijoiden arviointia hoitotyön opettajien osaamisesta.

Kuvio 5. Hoitotyön opettajan pedagoginen ja hoitotyön osaaminen sekä oppimista edistävän vuorovaikutuksen luominen

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata hoitotyön opiskelijoiden arvioimaa hoitotyön opettajien osaamista ja oppimista edistävää yhteistyötä sekä tekijöitä, jotka ovat yhteydessä arvioihin. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää hoitotyön opettajien osaamisen kehittämisessä, arvioimisessa ja hoitotyön opettajankoulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Tiedon avulla voidaan arvioida esimerkiksi hoitotyön opettajien täydennyskoulutusten tarvetta.

Tutkimuskysymykset:

1. Mitä hoitotyön opettajien pedagoginen ja hoitotyön osaaminen sekä oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä on opiskelijoiden arvioimana?
2. Mitkä tekijät ovat yhteydessä hoitotyön opiskelijoiden arvioimaan hoitotyön opettajien osaamiseen?

5 TUTKIMUKSEN EMPIIRINEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusasetelma

Tutkimus toteutettiin poikkileikkaustutkimuksena ja aineisto kerättiin kyselyllä. Poikkileikkaustutkimuksessa tutkimusaineisto kerätään tietyllä aikajaksolla. Kyselyä käytetään aineistonkeruumenetelmänä tietyltä ryhmältä tiedon keruuseen. (Grove, Burns & Gray 2013.) Tutkimuksessa suomalaiset sairaanhoitajaopiskelijat arvioivat hoitotyön opettajien osaamista.

5.2 Otantamenetelmä ja otos

Tutkimuksessa hyödynnettiin harkinnanvaraista otantaa ja 12 eri ammattikorkeakoulun opiskelijat valittiin osallistumaan tutkimukseen. Suomessa on yhteensä 24 ammattikorkeakoulua (Arene i.a.), joista 21:ssä voi opiskella sosiaali- ja terveystieteiden tutkintoja. Harkinnanvaraisessa otannassa tutkittavat kutsutaan tietyistä ryhmästä tai sijainnista. Se on tehokas otantamenetelmä ja otos on helposti saavutettavissa. (Grove ym. 2013.) Tutkittavien mukaanottokriteerinä oli, että he olivat sairaanhoitajaopiskelijoita, jotka opiskelivat viimeisellä lukukaudella ja heillä oli kyky vastata suomenkieliseen kyselylomakkeeseen. Opiskelijoiden osallistuminen tutkimuksiin on tärkeää opetuksen kehittämiseksi (Burrell ym. 2020). Kysely lähetettiin yhteensä 1409 valmistumisvaiheessa olevalle sairaanhoitajaopiskelijalle ja kyselyyn vastasi 514 opiskelijaa. Vastausprosentti oli noin 36 %. Riittävä otoskoko voima-analyysiin perustuen tutkimukselle laskettiin olevan 156 (Salminen ym. 2021). Otoksen koon vertaamiseksi populaatioon, tiedonkeruun aikana vuonna 2018 sairaanhoitajan AMK-tutkinnon suoritti 3507 ja vuonna 2019 3372 (Vipunen i.a.). Tämän perusteella voidaan arvioida, että tutkimukseen osallistui noin 15 % koko populaatiosta. Edustavalta otokselta tutkimuksessa kerätty tieto voidaan yleistää laajempaan populaatioon (Ratray & Jones 2007).

5.3 Aineistonkeruumenetelmä

Tutkimuksen aineisto kerättiin strukturoidulla kyselyllä. Opettajien osaamista arvioitiin tutkimuksessa kahdesta mittarista valituilla osioilla. Nämä mittarit ovat Evaluation of

Requirements of Nurse Teachers (ERNT) (Salminen 2000) ja Clinical Learning Environment, Supervision and Nurse Teacher scale 2 (CLES+T₂) (Strandell-Laine ym. 2017). ERNT-mittari on jaoteltu viiteen hoitotyön opettajan osaamisen osa-alueeseen (hoitotyön osaaminen, pedagoginen osaaminen, arviointitaidot, persoonallisuuden piirteet ja suhteet opiskelijoihin). Mittarissa on 20 kysymystä, joista neljä jokaiseen osa-alueeseen liittyen. Tutkimuksessa ERNT-mittarin osioilla tarkastellaan hoitotyön opettajan pedagogista osaamista neljän väittämän ja hoitotyön osaamista kahden väittämän avulla asteikolla 1–4 (1 = toteutuu erittäin heikosti – 4 = toteutuu erittäin hyvin). (Salminen ym. 2013.) Tutkimusta varten mittarin alkuperäinen viisiportainen Likert-asteikko muokattiin neljäportaiseksi. Mittarin luotettavuus on testattu. (Salminen ym. 2021.) Mittarin osittaiseen käyttöön ja asteikon muokkaamiseen oli saatu lupa PROCOMPNurse-tutkimushankkeen alussa.

Alkuperäinen CLES+T on Saarikosken (2008) Suomessa kehittämä mittari mittaamaan opiskelijoiden tyytyväisyyttä kliiniseen oppimisympäristöön. Alkuperäiseen CLES+T mittariin on jälkeenpäin kehitetty T₂-osio, jota tässä tutkimuksessa käytettiin. Tuolla osiolla tarkastellaan hoitotyön opettajan pedagogista yhteistyötä opiskelijoiden kanssa (oppimista edistävä vuorovaikutus opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä) viiden väittämän avulla asteikolla 1–5 (1 = täysin eri mieltä – 5 = täysin samaa mieltä). CLES+T₂ mittarissa on yhteensä viisi osa-aluetta, joihin kuuluu yhteensä 36 kysymystä. Kehitetyn osion sisällönvaliditeetti on varmistettu vuonna 2014 (Strandell-Laine ym. 2017.) CLES+T₂ mittarin osittaiseen käyttöön oli saatu lupa PROCOMPNurse-tutkimushankkeen alussa.

Yhteydessä olevia tekijöitä tarkastellaan hankkeessa kehitetyillä kysymyskokonaisuuksilla. Opiskelijoiden tyytyväisyyttä sairaanhoitajakoulutukseen arvioidaan asteikolla 1–4 (1 = hyvin tyytymätön – 4 = hyvin tyytyväinen). Tässä tutkimuksessa taustatietoina tarkastellaan sukupuolta, aiempaa sosiaali- ja terveysalan tutkintoa, työkokemusta terveydenhuoltoalalta, suunniteltua opiskelua valmistumisen jälkeen ja hoitotyön urasuunnitelmia tulevaisuudelle.

5.4 Aineistonkeruun toteutus

Kysely esitettiin keväällä 2018 ymmärrettävyyden varmistamiseksi 50 sairaanhoitajaopiskelijalla. Varsinainen aineistonkeruu toteutettiin toukokuun 2018 ja maaliskuun 2019 välisenä aikana. Aineistonkeruu toteutettiin joko sähköisesti REDCap -ohjelmalla tai paperiversiona riippuen ammattikorkeakoulusta. Opiskelijat saivat linkin sähköiseen kyselyyn joko oppitunnilla ja täyttivät kyselyn siinä tilanteessa tai sähköpostilla, jolloin he vastasivat omalla ajallaan. Paperiversioisen kyselyn opiskelijat saivat vastattavaksi luennon aikana aiemmin sovittuna aikana. Paperiversioiseen kyselyyn opiskelijat vastasivat samassa tilaisuudessa ja palauttivat vastaukset suljetussa kirjekuoressa suoraan tutkimusryhmän jäsenelle tai kontaktihenkilölle, joka toimitti kirjekuoret tutkimusryhmälle. Paperiversioisen ja sähköisen kyselyyn vastaamiseen kuluva aika oli sama. Sähköisen kyselyn hyöty on, että tutkittavat voivat päättää, koska kyselyyn vastaavat, sillä paperiversion vastaamiseen oli määritelty tietty aika ja paikka. Sähköiset kyselyt mahdollistavat aineiston suuren määrän keräämisen mahdollisimman vähin virhein. Sähköisellä kyselyllä kerätty aineisto on myös analysoitavissa nopeammin ja vaivattomammin, kuin kyselyn paperiversiolla kerätty aineisto. (Grove ym. 2013.)

5.5 Aineiston analyysi

Aineiston analyysissä käytettiin tilastollisia menetelmiä ja analyysi toteutettiin käyttäen IBM:n SPSS-ohjelman versiota 27. Opettajien osaamista ja taustamuuttujia kuvattiin käyttämällä frekvenssejä, prosenttiosuuksia sekä keski- ja hajontalukuja. Frekvenssijakauma tarkoittaa kuinka monta tapausta on kussakin muuttujan luokassa. Käytetyt keskiluvut ovat tässä tutkimuksessa mediaani eli suuruusjärjestykseen asetettujen muuttujan arvojen keskimäinen havaintoarvo ja keskiarvo eli muuttujan arvojen summa jaettuna muuttujan arvojen lukumäärällä. Keskihajonta on muuttujan arvojen hajaantuminen keskiarvon suhteen. (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020.)

Tutkimuksessa kysymysten vastausvaihtoehdot ovat järjestysasteikollisia ja taustatiedot osiossa myös dikotomisissa ja laatueroasteikollisia. Järjestysasteikollisen muuttujan luokat voidaan asettaa luonnolliseen järjestykseen, mutta luokkien välit eivät ole yhtä suuret (esim. samanmielisyys).

Dikotomisella muuttujalla on vain kaksi luokkaa (esim. muuttuja, jonka vastaus on kyllä tai ei). Laatueroasteikollisten muuttujien luokat ovat kvalitatiivisia, niitä ei voida laittaa järjestykseen (esim. ammattiluokitus). (Tähtinen ym. 2020.) Pearsonin Khiin neliötestillä voi tarkastella onko muuttujien välillä yhteyttä (Tähtinen ym. 2020). Ristiintaulukoinnissa tarkasteltiin Pearsonin Khiin neliötestillä dikotomisten tai laatuero- ja järjestysasteikollisten muuttujien (aikaisemman tutkinnon sosiaali- ja terveysalalta, työkokemuksen terveydenhuollon ohjattujen harjoittelujen lisäksi sekä aikomuksen opiskella lisää sairaanhoitajaksi valmistumisen jälkeen) välisiä yhteyksiä hoitotyön opettajan osaamiseen. Fisherin tarkkaa testiä käytettiin p-arvon (Fisherin p) tarkastelussa tilanteissa, joissa Pearsonin Khiin neliötestin tuloksessa yli 20 % arvoista on alle 5. Fisherin tarkkaa testiä suositellaan, jos halutaan selvittää muuttujan, jolla on vain kaksi luokkaa yhteyksiä (Grove ym. 2013). Tuloksissa raportoidaan vain tilastollisesti merkitsevät tulokset (p-arvo <0,05).

Spearmanin järjestyskorrelaatiokertoimella tutkitaan muuttujien välisiä yhteyksiä (Grove ym. 2013). Järjestysasteikollisten muuttujien (opiskelijoiden tyytyväisyyden sairaanhoitajakoulutukseen, opiskelijoiden koulutustason ja opiskelijoiden tulevaisuuden opiskelusuunnitelmien) ja hoitotyön opettajan osaamisen välisten yhteyksien tarkasteluun käytettiin Spearmanin järjestyskorrelaatiokerrointa (r_s). Tutkimuksen tulosiossa raportoidaan korrelaatiokertoimet, jotka ovat yli 0,3 (muut alle 0,3 tilastollisesti merkitsevät korrelaatiot ovat liitteessä 5). Korrelaatiokerroin 0 osoittaa, ettei ole riippuvuutta. Täydellinen positiivinen riippuvuus on korrelaatiokertoimen arvolla +1 ja täydellinen negatiivinen riippuvuus on arvolla -1. Korrelaatiokertoimen arvot välillä 0 ja 0,3 osoittavat heikkoa riippuvuutta, arvot välillä 0,3 ja 0,7 osoittavat kohtalaista riippuvuutta ja arvot välillä 0,7 ja 1 osoittavat vahvaa riippuvuutta. Luvut voivat olla positiivisia tai negatiivisia, jolloin ne osoittavat joko positiivista tai negatiivista riippuvuutta. (Ratner 2009.) Tutkimustuloksissa raportoidaan vain tilastollisesti merkitsevät tulokset (p-arvo <0,01 tai <0,05, SPSS-ohjelmiston ilmoittaman tilastollisen merkitsevyyden mukaisesti).

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Vastaajien kuvaus

Kyselylomakkeeseen vastasi 514 valmistumisvaiheessa olevaa sairaanhoitajaopiskelijaa. Valtaosa vastaajista oli naisia (84 %) ja vastaajien mediaani-ikä oli 25 vuotta (vaihteluväli 20–58 vuotta). Yli puolella (63 %) ei ollut aiempaa tutkintoa sosiaali- ja terveysalalta. Suurimman osan vastaajista (87 %) koulutustaso ennen nykyistä tutkintoa oli ammatillinen koulutus tai lukio. Suurin osa ei suunnitellut koskaan tai suunnitteli melko harvoin vaihtavansa koulutustaan toiseen terveysalalla (68 %) tai terveysalan ulkopuolelle (72 %). Työkokemusta terveydenhuollosta ohjattujen harjoittelujen lisäksi oli valtaosalla vastaajista (82 %) ja työkokemuksen mediaanipituus oli 12 kuukautta (vaihteluväli 0–357 kuukautta). Yli puolet (64 %) vastaajista oli tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä sairaanhoitajakoulutukseen kokonaisuutena. Teoreettisiin opintoihin oli tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä hieman alle puolet (48 %) ja ohjattuihin harjoitteluihin oli tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä suurin osa (84 %). Tarkemmin vastaajien taustatiedot on kuvattu taulukoissa 3 ja 4.

Taulukko 3. Sairaanhoidajaopiskelijoiden taustatiedot

Taustamuuttajat (n)	n	%*
Sukupuoli (n= 506)		
Nainen	430	84
Mies	76	15
Aikaisempi tutkinto sosiaali- ja terveysalalta (n= 508)		
Kyllä	184	36
Ei	324	63
Koulutustaso ennen nykyisen koulutuksen aloittamista (n= 508)		
Toisen asteen tutkinto: ammatillinen koulutus ja/tai lukio	447	87
Opistoasteen tutkinto	13	3
Korkeakoulututkinto	48	9
Jatko-opiskelusuunnitelma (n= 505)		
Kyllä	333	65
Ei	172	34
Suunnitellut nykyisen sairaanhoidajakoulutuksen vaihtoa toiseen koulutukseen terveysalalla (n= 491)		
Ei koskaan	144	28
Melko harvoin	206	40
Melko usein	109	21
Hyvin usein	32	6
Suunnitellut nykyisen sairaanhoidajakoulutuksen vaihtoa toiseen koulutukseen terveysalan ulkopuolelle (n= 490)		
Ei koskaan	221	43
Melko harvoin	149	29
Melko usein	88	17
Hyvin usein	32	6

*Myös puuttuvat vastaukset on laskettu kokonaisprosenttiin

Taulukko 4. Opiskelijoiden tyytyväisyys sairaanhoitajakoulutukseen

Tyytyväisyys sairaanhoitajakoulutukseen (<i>n</i>)	<i>n</i>	%*
Tyytyväisyys koulutukseen kokonaisuutena (<i>n</i>= 478)		
Hyvin tyytymätön	19	4
Tyytymätön	131	26
Tyytyväinen	302	59
Hyvin tyytyväinen	26	5
Tyytyväisyys koulutuksen teoreettisiin opintoihin (<i>n</i>= 478)		
Hyvin tyytymätön	32	6
Tyytymätön	202	39
Tyytyväinen	223	43
Hyvin tyytyväinen	21	4
Tyytyväisyys koulutuksen ohjattuihin harjoitteluihin (<i>n</i>= 476)		
Hyvin tyytymätön	8	2
Tyytymätön	39	8
Tyytyväinen	274	53
Hyvin tyytyväinen	155	30

*Myös puuttuvat vastaukset on laskettu kokonaisprosenttiin

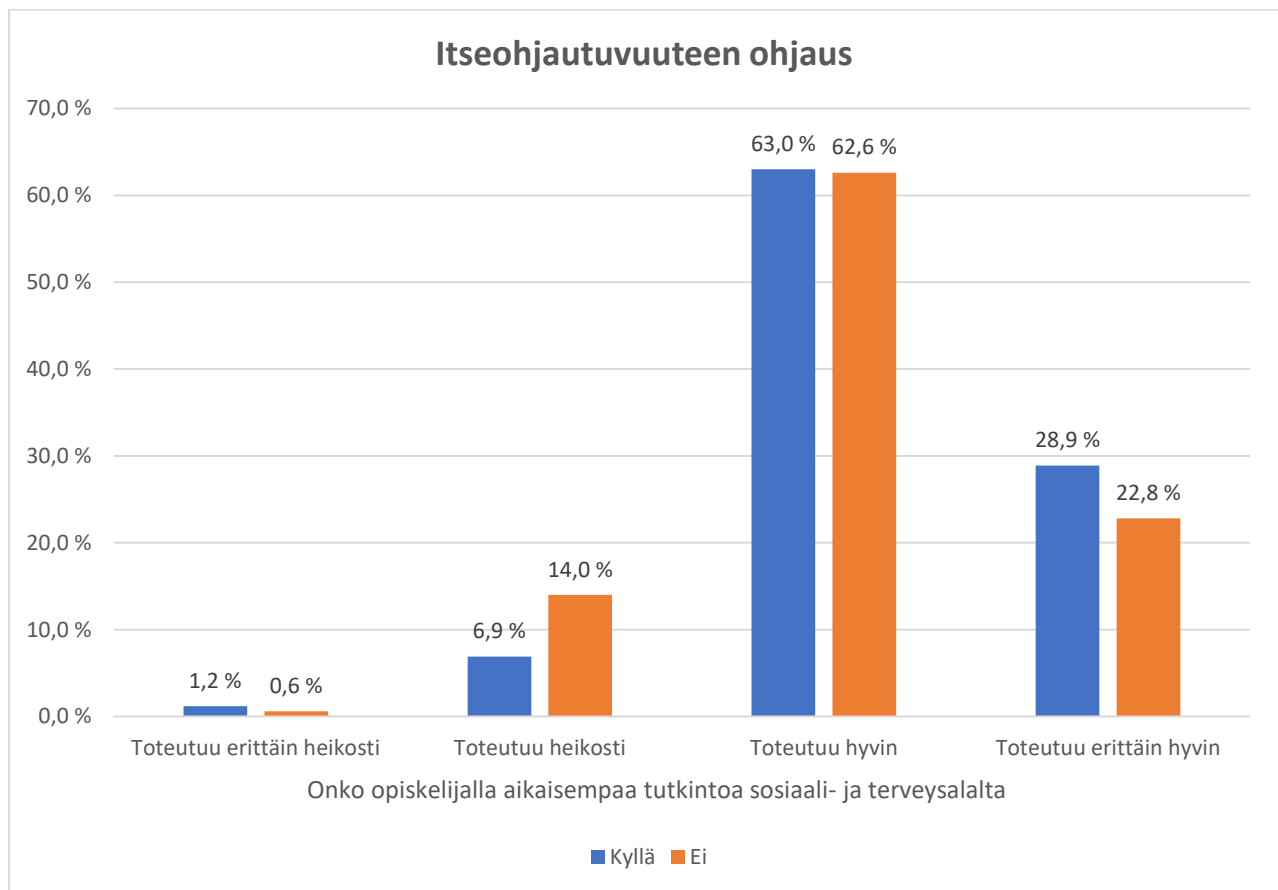
6.2 Hoitotyön opettajien pedagoginen ja hoitotyön osaaminen ja niihin yhteydessä olevat tekijät

Hoitotyön opettajien pedagogisen osaamisen (väittämiä *n*=4) keskiarvo oli 2,96 (keskihajonta = kh 0,52). Korkein pedagogisen osaamisen väittäjä oli opiskelijoiden ohjaaminen jatkuvaan tiedon hankintaan keskiarvoltaan 3,11 (kh 0,62). Opiskelijoiden ohjaaminen itseohjautuvuuteen oli keskiarvoltaan 3,08 (kh 0,3) ja opiskelijoiden rohkaiseminen kriittiseen ajatteluun oli keskiarvoltaan 2,93 (kh 0,7). Matalin pedagogisen osaamisen väittäjä oli opiskelijoiden päätöksenteon kehittämisen ohjaaminen keskiarvoltaan 2,72 (kh 0,69).

Opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena on tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä hoitotyön opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita päätöksenteon kehittämisessä (r_s 0,412, $p < 0,001$) ja rohkaista opiskelijoita kriittiseen ajatteluun (r_s 0,324, $p < 0,001$). Mitä tyytyväisempiä opiskelijat olivat hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena, sitä korkeammaksi hoitotyön opettajien osaaminen oli arvioitu. Myös opiskelijoiden tyytyväisyys

hoitotyön koulutuksen teoreettisiin opintoihin on tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä hoitotyön opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita päätöksenteon kehittymisessä (r_s 0,434, $p < 0,001$) ja rohkaista opiskelijoita kriittiseen ajatteluun (r_s 0,341, $p < 0,001$). Mitä tyytyväisempiä sairaanhoitajaopiskelijat olivat teoreettisiin opintoihin, sitä korkeammaksi hoitotyön opettajien osaaminen oli arvioitu.

Aikaisemmalla sosiaali- ja terveystieteiden tutkinnolla on myös tilastollisesti merkitsevä yhteys hoitotyön opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita itseohjautuvuuteen (Fisherin $p < 0,001$): Opiskelijat, joilla oli aikaisempi tutkinto sosiaali- ja terveystieteiltä arvioivat opettajien osaamisen ohjata opiskelijoita itseohjautuvuuteen toteutuvan paremmin, kun taas opiskelijat, joilla ei ollut aiempaa tutkintoa sosiaali- ja terveystieteiltä (Kuvio 6).

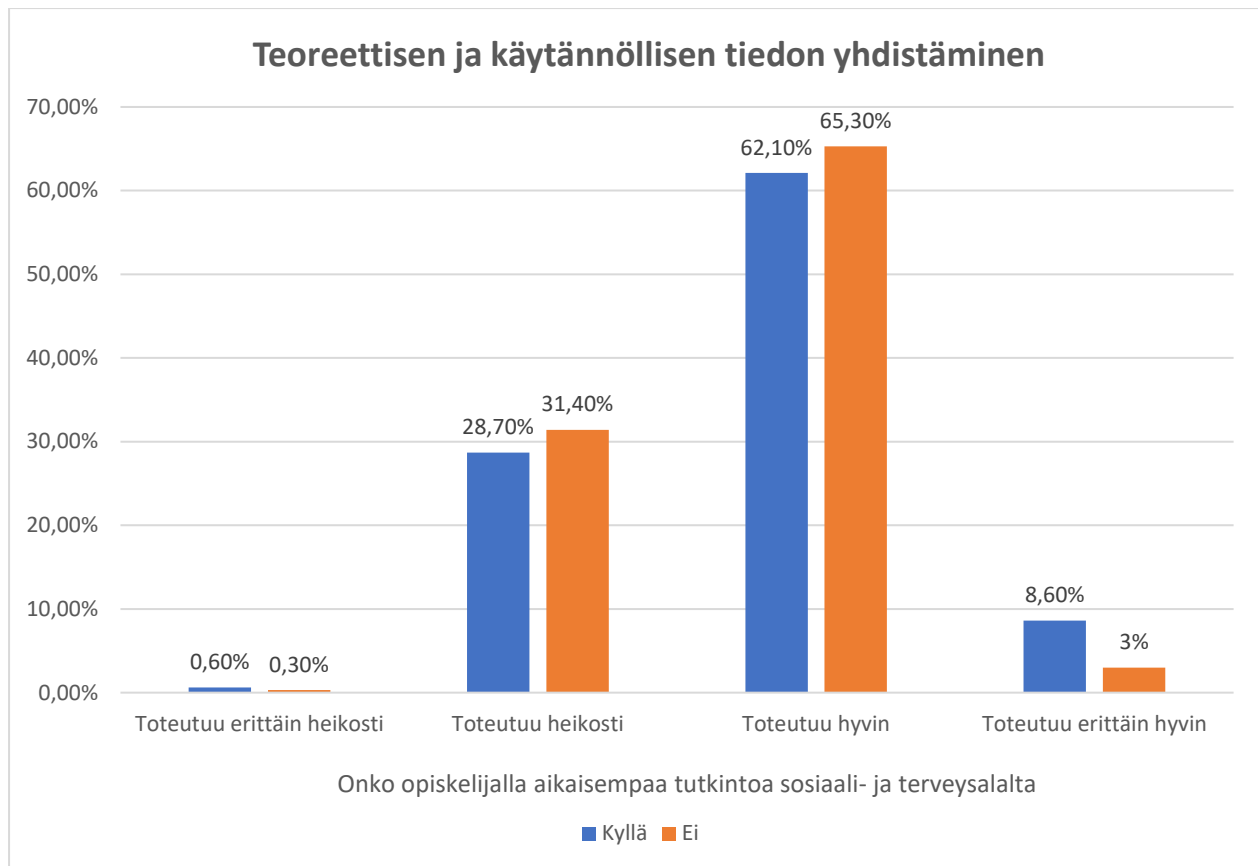

Kuvio 6. Aiemman tutkinnon sosiaali- ja terveystieteiltä yhteys arvioituihin opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita itseohjautuvuuteen

Hoitotyön opettajien hoitotyön osaamisen osalta (väittämiä n=2) väittäjä opettajien osaamisesta hyödyntää työssään ammattikirjallisuutta ja tutkimuksia oli keskiarvoltaan 3,13 (kh 0,58) ja opettajien osaamisesta ohjata opiskelijoita integroimaan teoreettisen ja käytännöllisen tiedon oli keskiarvoltaan 2,74 (kh 0,55).

Opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena on tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä hoitotyön opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita integroimaan teoreettista ja käytännöllistä tietoa (r_s 0,357, $p < 0,001$). Mitä tyytyväisempiä opiskelijat olivat hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena, sitä korkeammaksi hoitotyön opettajien osaaminen oli arvioitu. Lisäksi opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutuksen teoreettisiin opintoihin on tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä hoitotyön opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita integroimaan teoreettista ja käytännöllistä tietoa (r_s 0,409, $p < 0,001$). Mitä tyytyväisempiä sairaanhoitajaopiskelijat olivat teoreettisiin opintoihin, sitä korkeammaksi hoitotyön opettajien osaaminen oli arvioitu.

Aikaisemmalla sosiaali- ja terveysalan tutkinnolla on tilastollisesti merkitsevä yhteys hoitotyön opettajan osaamiseen ohjata opiskelijoita integroimaan teoreettisen ja käytännöllisen tiedon (Fisherin $p < 0,041$): Opiskelijat, joilla oli aikaisempi tutkinto sosiaali- ja terveysalalta arvioivat opettajien osaamisen ohjata opiskelijoita integroimaan teoreettista ja käytännöllistä tietoa toteutuvan paremmin, kun taas opiskelijat, joilla ei ollut aiempaa tutkintoa sosiaali- ja terveysalalta (Kuvio 7).

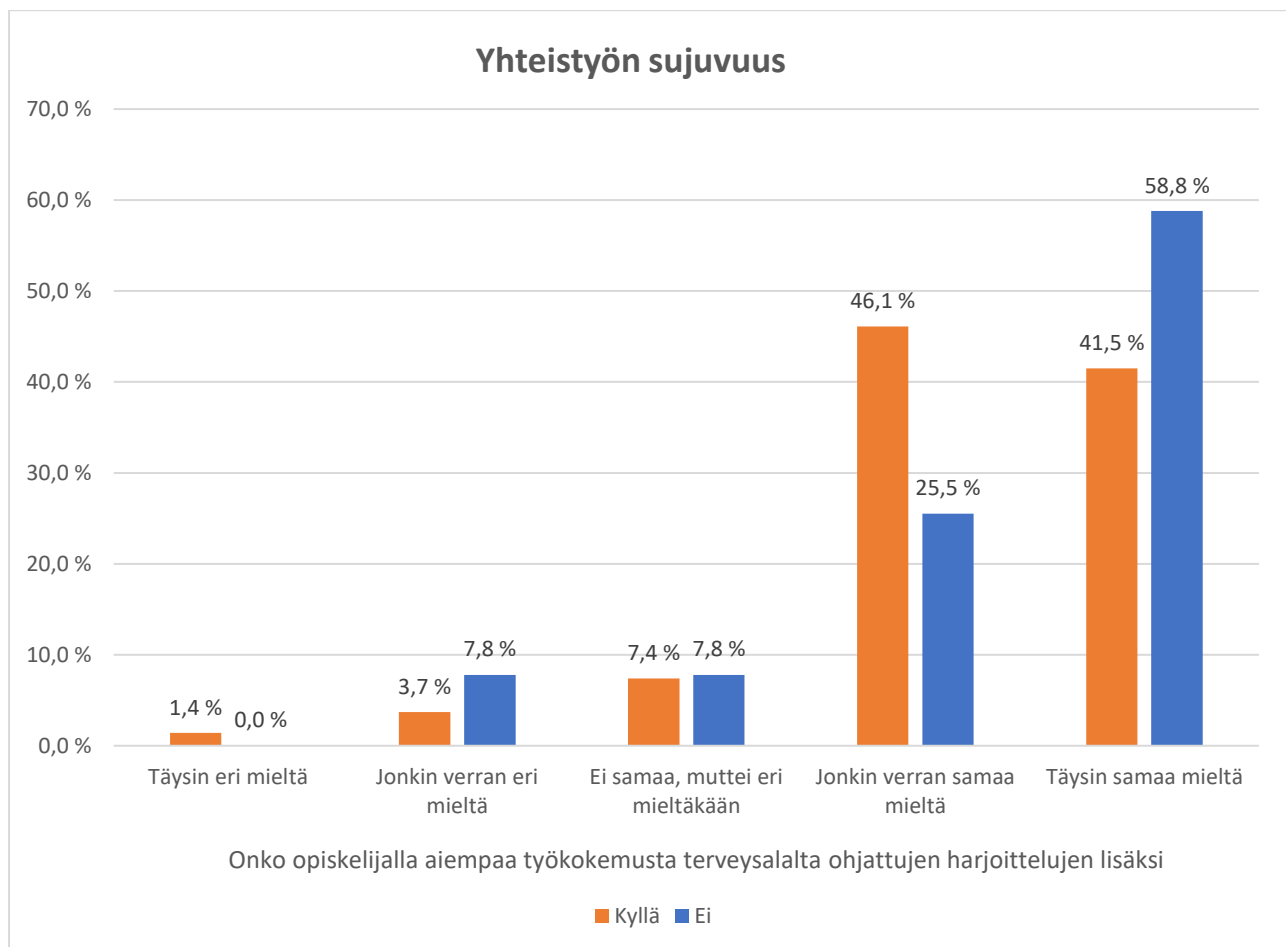
Kuvio 7. Aiemman tutkinnon sosiaali- ja terveysalalta yhteys arvioituun opettajien osaamiseen ohjata opiskelijoita yhdistämään teoreettista ja käytännöllistä tietoa

6.3 Oppimista edistävä vuorovaikutus opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä ja siihen yhteydessä olevat tekijät

Opiskelijat, joiden hoitotyön opettajat osallistuivat viimeisen käytännön harjoittelun ohjaukseen, arvioivat opettajien yhteistyön ja vuorovaikutuksen (väittämiä n=5) olevan keskiarvona 3,77 (kh 0,86). Korkein väittämä oli yhteistyö hoitotyön opettajan kanssa keskiarvona 4,25 (kh 0,86). Hoitotyön opettajien vastaaminen nopeasti yhteistyöpyyntöihin oli keskiarvoltaan 4,08 (kh 0,97), yhteistyö hoitotyön opettajan kanssa oppimista edistävänä oli keskiarvoltaan 3,81 (kh 1,04) ja yksilöllisen ohjauksen saaminen opettajalta oli keskiarvoltaan 3,52 (kh 1,17). Matalin väittämä oli hoitotyön opettajien auttaminen opiskelijoita lievittämään stressiä keskiarvoltaan 3,2 (kh 1,29).

Opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutuksen teorettisiin opintoihin on tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä hoitotyön opettajien osaamiseen toteuttaa opiskelijoiden oppimista edistävää yhteistyötä (rs 0,31, p<0,001). Mitä tyytyväisempiä sairaanhoitajaopiskelijat olivat teorettisiin opintoihin, sitä korkeammaksi hoitotyön opettajien osaaminen oli arvioitu.

Aikaisemmalla työkokemuksella terveydenhuollosta ohjattujen harjoittelujen lisäksi on tilastollisesti merkitsevä yhteys yhteistyön helppouteen hoitotyön opettajan kanssa (Fisherin p<0,043): Opiskelijat, joilla ei ollut aikaisempaa työkokemusta terveysalalta ohjattujen harjoittelujen lisäksi arvioivat yhteistyön opettajan kanssa helpommaksi kuin opiskelijat, joilla työkokemusta oli (Kuvio 8).

Kuvio 8. Aiemman työkokemuksen yhteys arvioituun yhteistyön sujuvuuteen

7 POHDINTA

7.1 Tutkimustulosten tarkastelu

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata hoitotyön opiskelijoiden arvioimaa hoitotyön opettajien osaamista ja oppimista edistävää yhteistyötä sekä tekijöitä, jotka ovat yhteydessä arvioihin. Hoitotyön opettajien pedagoginen (ka 2,96) ja hoitotyön osaaminen (ka 2,74 ja 3,13) arvioitiin hyväksi. Lisäksi opiskelijat arvioivat oppimista edistävän yhteistyön opiskelijan ja opettajan välisessä vuorovaikutuksessa olevan hyvällä tasolla (ka 3,77). Yksittäisten väittämien keskiarvoja vertailemalla voidaan arvioida, missä hoitotyön opettajat tarvitsevat eniten osaamisen kehittämistä. Aiempien tutkimusten perusteella voidaan todeta, että hoitotyön opettajien pedagoginen, hoitotyön ja yhteistyöhön liittyvä osaaminen on monipuolista ja opettajien osaamisen tasoon ovat yhteydessä moninaiset asiat. Opettajien voi olla haastavaa hallita monia erikoisosaamisalueita. Siksi hoitotyön opettajat tarvitsevat yhteistyötä ja kollektiivista toimintaa opetuksen tueksi, sillä hoitotyön opetus riippuu opettajien, joilla on erikoisosaamisalueita, välisestä vuorovaikutuksesta (Zlatanovic ym. 2017).

Hoitotyön opiskelijoiden tyytyväisyys koulutukseen on epäsuora mittari hoitotyön koulutuksen laadukkuudesta (Rossini ym. 2021). Tämä tarkoittaa, että hoitotyön opiskelijoiden tyytyväisyyden tasoa hoitotyön koulutukseen tarkastelemalla voidaan havaita koulutuksessa kehitettäviä asioita (Guerra-Martin ym. 2021). Tarkemmin tämän tutkimuksen tuloksia opiskelijoiden tyytyväisyyden osalta tarkasteltaessa voidaan todeta, että opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen on merkittävää. Opiskelijoista valtaosa (65 %) oli tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä sairaanhoitajakoulutukseen kokonaisuutena, teoreettisiin opintoihin ja ohjattuihin harjoitteluihin. Tämä voi siis osaltaan kertoa siitä, että suurin osa opiskelijoista on tyytyväisiä hoitotyön koulutuksen tasoon, mutta kehitettävääkin on hoitotyön koulutuksessa ja osaltaan myös opettajien osaamisessa, vaikka se kaiken kaikkiaan arvioitiinkin hyväksi. Opiskelijoiden tyytyväisyys koulutukseen on oleellista, koska se lisää heidän itseluottamustaan, joka johtaa taitojen kehittymiseen ja tiedon hankintaan (Nejad ym. 2018, Guerra-Martin ym. 2021). Opintoihin tyytyväisyyden on todettu lisäävän opiskelijoiden opinnoissa menestymistä (Rossini ym. 2021). Tässä tutkimuksessa havaittiin, että opiskelijoiden

tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena ja koulutuksen teoreettisiin opintoihin oli enemmän yhteydessä arvioituun opettajien osaamiseen verrattuna opiskelijoiden tyytyväisyyteen ohjattuihin harjoitteluihin, opiskelijoiden koulutustasoon ja opiskelijoiden tulevaisuuden opiskelusuunnitelmiin. Lisäksi tutkimuksen tulokset opiskelijoiden tyytyväisyyteen liittyen osoittavat, että opettajilla on vähiten kehitettävää osaamisessaan osaamisalueilla, joissa korrelaatiot olivat korkeammat (liite 5). Korrelaatioiden perusteella voidaan esimerkiksi todeta, että opettajilla on vähemmän kehitettävää opiskelijoiden päätöksenteon kehittymisen ohjaamisessa ja teoreettisen ja käytännöllisen tiedon integroimisen osaamisessa verrattuna muihin osaamisalueisiin. Tutkimustuloksia tarkastellessa tulee huomioida, että opiskelijoiden tyytyväisyys on monipuolinen kokonaisuus, joka koostuu monista eri asioista (Rossini ym. 2021). Siksi tutkimuksessa opiskelijoiden tyytyväisyyttä tarkasteltiin eri teemoihin liittyen ja opiskelijoiden tyytyväisyydessä tarkasteltavien teemojen väliltä löytyikin eroja.

Tässä tutkimuksessa hoitotyön opettajan yhteistyötä ja vuorovaikutusta tarkasteltiin kirjallisuuskatsauksessa yleisesti, sillä hoitotyön opettajien rooli on alati kehittyvä ja kansainvälisesti opettajan roolissa on myös eroavaisuuksia esimerkiksi kliinisessä ympäristössä (Saarikoski ym. 2013, Strandell-Laine 2019). Myös Strandell-Laineen ym. (2018) tutkimuksessa käytettiin CLES+T₂ mittaria hoitotyön opettajan yhteistyön ja vuorovaikutuksen arvioimisessa. Tutkimustulosten mukaan opettajan hyödyntämät yhteistyömenetelmät voivat vaikuttaa opiskelijoiden tyytyväisyyteen esimerkiksi opettajan ja opiskelijan väliseen yhteistyöhön (Strandell-Laine ym. 2018). Nämä tutkimustulokset ovat linjassa tämän tutkimuksen tulosten kanssa. Tässä tutkimuksessa opiskelijoiden tyytyväisyys sairaanhoitajakoulutukseen kokonaisuutena ja tyytyväisyys teoreettisiin opintoihin olivat tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä kaikkiin viiteen CLES+T₂ mittarin osa-alueen oppimista edistävän vuorovaikutuksen opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä väittämiin. Näiden korrelaatioiden voimakkuus oli vaihtelevaa (Liite 5). Strandell-Laineen ym. (2018) tutkimuksen mukaisesti erilaiset yhteistyömenetelmät voivat myös edistää opiskelijoiden osaamista ja minäpystyvyyttä. Myös tämän tutkimuksen kirjallisuuskatsauksessa havaittiin, että oppimista edistävän vuorovaikutuksen luomiseen tarvitaan erilaisia menetelmiä, jotka liittyvät opiskelijoiden aktivointiin, opettajan ja opiskelijoiden välisiin vuorovaikutussuhteisiin sekä opettajan ja opiskelijoiden lähestymistapoihin opetukseen.

Tässä tutkimuksessa havaittiin myös, että aikaisempi tutkinto sosiaali- ja terveystieteiltä voi olla yhteydessä opiskelijoiden arvioihin hoitotyön opettajien pedagogisesta ja hoitotyön osaamisesta. Aiemman tutkinnon omaavat opiskelijat arvioivat hoitotyön opettajan osaamisen korkeammaksi kuin opiskelijat, joilla tutkintoa ei ollut. Opiskelijat, joilla ei ollut aikaisempaa työkokemusta terveystieteiltä ohjattujen harjoittelujen lisäksi kuitenkin arvioivat yhteistyön hoitotyön opettajan kanssa helpommaksi. Aiemmassa tutkimuksessa opiskelijat, joilla oli jo aiempaa kokemusta alalla työskentelemisestä, toivat esiin tarpeen, että heidän aiempi osaamisensa huomioitaisiin paremmin hoitotyön koulutuksessa esimerkiksi kliinisessä harjoittelussa (Sundler ym. 2019). Jos hoitotyön opettajat eivät huomioi terveystieteillä työskentelyssä kokeneempien opiskelijoiden aiempia osaamisalueita, voi se aiheuttaa heissä tyytymättömyyttä. Siksi voi myös olla mahdollista, että opiskelijat, joilla ei ole aikaisempaa työkokemusta terveystieteiltä ovat osaltaan tyytyväisempiä yhteistyöhön hoitotyön opettajan kanssa. Syytä siihen, miksi opiskelijat, joilla ei ollut aikaisempaa työkokemusta terveystieteiltä, olivat tyytyväisempiä yhteistyöhön hoitotyön opettajan kanssa ei voida kuitenkaan tässä tutkimuksessa varmentaa täysin, sillä syitä voi olla useita ja ne voivat olla monimuotoisia.

Tutkimuksessa saatujen tulosten yhtäläisyyttä on haastavaa verrata aiempiin tutkimustuloksiin, sillä opettajien osaaminen on todettu aiemmissakin tutkimuksissa olevan moniulotteista ja osaamisen tason vaihtelevaa. Tähän vaihteluun voivat vaikuttaa esimerkiksi opettajien henkilökohtaiset ominaisuudet ja kokemus tarkasteltavalta osaamisen aihealueelta. Tähän liittyen Zlatanovicin ja muiden tutkimuksessa (2017) pohdittiin, onko hoitotyön opettajien mahdollista saavuttaa erinomaisuutta kaikilla heiltä vaadituilla osaamisalueilla. Opettajien voisikin olla hyvä kehittää osaamistaan pääasiassa aihealueilla, joilla heillä on jo osaamista, jolloin myös opettajien minäpystyvyys voi vahvistua. Näin ollen opettajat opettaisivat pääasiassa tiettyjä aihealueita, joista heillä on myös eniten käytännön kokemusta ja osaamista. Tämä voisi osaltaan vaikuttaa opiskelijoiden arvioon positiivisesti opettajien osaamisesta. Opettajien osaamiseen voidaan kuitenkin myös vaikuttaa positiivisesti täydennyskoulutuksilla. Täydennyskoulutuksien onkin osoitettu aiemmissa tutkimuksissa olevan tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä opettajien osaamiseen (Vilén & Salminen 2016).

7.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusten tavoitteena on tuottaa vankkaa tieteellistä tietoa. Tämä on mahdollista vain tutkimuksen rehellisen toteuttamisen, avoimen raportoinnin ja julkaisemisen kautta. (Grove ym. 2013.) Tämä lähtökohtana tutkimuksen empiirinen toteutus, kuten myös tutkimustulokset, on kuvattu tarkasti ja avoimesti. Tämän tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan otokseen, vastaajien rekrytointiin, tutkimusaineiston keräämiseen, aiempaan tutkimustietoon ja tutkimusaineiston analyysiin liittyen. Reliabiliteetin ja validiteetin tarkastelu liittyvät tutkimuksessa toteutettuihin mittauksiin. Reliabiliteetti tarkoittaa saatujen mittausten johdonmukaisuutta. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkimuksen mittausten menetelmä mittaa sitä mitä sen on tarkoituskin mitata. (Grove ym. 2013.)

Tutkimukselle riittäväksi otoskooksi oli määritelty 156. Tämä ylittyi, sillä tutkimukseen vastasi 514 opiskelijaa. Kysely oli tutkimukseen soveltuva aineistonkeruumenetelmä, koska sillä voidaan kerätä suurelta otokselta tietoa. Aineistonkeruussa käytettiin kyselyä sekä sähköistä, että paperiversiota. Sähköisellä kyselyllä voidaan kerätä suuri määrä tietoa mahdollisimman vähin virhein. Paperisen tutkimusaineiston käsittely vie enemmän aikaa ja on alttiimpi inhimillisille virheille. (Grove ym. 2013.) Aineistonkeruussa ja paperisen datan siirrossa sähköiseen muotoon toimittiin kuitenkin huolellisesti, jotta tutkimusaineisto saatiin sähköiseen muotoon käsiteltäväksi virheettömänä.

Harkinnanvaraista otantaa käytettiin vastaajien rekrytoinnissa. Otantatutkimuksiin liittyy otantavirheongelma, sillä tutkimuksen otos ei välttämättä ole riittävän edustava otos populaatiosta, kun otos on valittu tarkoituksenmukaisesti. Tässä tutkimuksessa oli kuitenkin mukana yli puolet Suomen ammattikorkeakouluista, joissa opetetaan sosiaali- ja terveysalan tutkintoja. Viimeisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden koko Suomen populaatiosta vastaajia oli noin 15 %. Tämän perusteella tutkimukseen rekrytoitu otos populaatiosta oli riittävän suuri ja otantavirheongelman mahdollisuus on tämän tutkimuksen kohdalla pieni. Tämän tutkimuksen tulokset ovat myös yleistettävissä Suomessa, sillä saavutettu otoskoko on riittävän suuri ja se on kerätty edustavalta otokselta. Tutkimuksen tuloksia ei voi yleistää Suomen ulkopuolisiin maihin,

sillä eroja myös Euroopan sisällä hoitotyön opettajien osaamisessa on esimerkiksi opettajien koulutuksen eroavaisuuksien vuoksi (Salminen ym. 2010).

Tutkimusaineiston keräämisessä käytetyt mittarit ovat luotettavia (Strandell-Laine ym. 2017, Salminen ym. 2021). Tutkimukseen valittiin molemmista mittareista osa-alueet, jotka sopivat tämän tutkimuksen aiheeseen. Mittarit ovat alun perin kehitettyjä juuri hoitotyön opettajien osaamisen tai ohjaamisen laadun arviointiin, joten ne olivat myös siksi tutkimuksen aineistonkeruuseen sopivat. Nämä mittarit mittasivat tutkimuksessa sitä mitä niiden oli tarkoituskin mitata, joka viittaa mittareiden validiteettiin. Mittareita käytetään kuitenkin tutkimuksissa usein kokonaisuudessaan, jolloin aiempaa tutkimustietoa mittarien tietyillä osa-alueilla saatavista tuloksista on haastavaa saavuttaa. Koska mittareiden yksittäisten osa-alueiden käytöstä on vähemmän tutkimustietoa, se voi osaltaan heikentää tutkimustulosten luotettavuutta, sillä tulosten johdonmukaisuuden tarkastelu on haastavaa. Tulosten johdonmukaisuutta eli reliabiliteettia voidaankin tarkastella vertaamalla saatuja tutkimustuloksia aiempiin tutkimustuloksiin. Johdonmukaisuuden tarkastelun haastavuutta lisää aiemmissakin tutkimuksissa todettu hoitotyön opettajien osaamisen monipuolisuus ja vaihtelevuus. Lisäksi aiempaa tutkimusta hoitotyön opiskelijoiden arvioimasta hoitotyön opettajien osaamisesta on vähän. Tästä syystä tutkimuksen kirjallisuuskatsaukseen otettiin tutkimuksia, joissa myös muut ryhmät kuin opiskelijat arvioivat hoitotyön opettajan osaamista. Esimerkiksi hoitotyön opettajien pedagogista ja hoitotyön osaamista oli yhteensä vain kuudessa tutkimuksessa arvioimassa hoitotyön opiskelijat.

Tutkimuksen kirjallisuuskatsaukseen liittyen tiedonhaun tutkimusten määrää erityisesti kolmannen tiedonhaun kohdalla vähentää käytetyt haun rajaukset ja hakusanat hakulausekkeissa. Tämän vuoksi tutkimuksia, jotka käsittelevät aihetta, mutta eivät jo otsikossa tai tiivistelmässä tuoneet esiin kaikkia haussa käytettäviä hakusanoja rajautuivat tiedonhaussa pois. Kirjallisuuskatsaukseen kuitenkin löytyi aiheeseen liittyviä tutkimuksia, joiden avulla saatiin tuotettua tietoa tutkimusaiheesta. Lisäksi saadut tutkimustulokset ovat linjassa aiempien tutkimustulosten kanssa siltä osin, kuin aiempaa tutkimustietoa tietokantahauissa löydettiin.

Tutkimusaineiston analyysin luotettavuus liittyy siihen ovatko muuttujien välisten suhteiden tarkastelut luotettavia. Tutkimuksessa valittiin tilastolliset menetelmät, jotka olivat sopivia tietyn tyyppisten muuttujien tarkasteluun. Spearmanin järjestyskorrelaatiokertoimeen ei ole suurta vaikutusta poikkeavilla arvoilla eikä muuttujan tarvitse olla normaalisti jakautunut. (Grove ym. 2013.) Fisherin tarkka testi valittiin tilastollisesti merkitsevien tulosten tarkasteluun, koska Pearsonin Khiin neliötestin tuloksissa yli 20 % arvoista oli alle 5. Nämä tilastolliset menetelmät olivat siis sopivat ja luotettavat tutkimuksessa tilastolliseen päättelyyn. Lisäksi tulosten luotettavuutta lisää se, että tutkija sai SPSS-ohjelman käyttöön opetuksen tutkimusaineiston kvantitatiiviset analyysimenetelmät -opintojaksolta. Lisäksi tutkija on omalla toiminnallaan pyrkinyt lisäämään tutkimuksen luotettavuutta noudattamalla hyvää tieteellistä käytäntöä.

7.3 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimuksen teossa noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä yleisten tutkimuseettisten periaatteiden mukaisesti (TENK 2012, 2019). Turun yliopiston eettinen toimikunta on antanut PROCOMP Nurse -hankkeelle puoltavan eettisen ennakkoarvion (lausunto 62/2017, 11.12.2017). Hanke on saanut Suomen Akatemian rahoituksen, josta on hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti tiedotettu (TENK 2012). Tutkimus on saanut tarvittavat tutkimusluvut ammattikorkeakouluista, jotka osallistuvat tutkimukseen. Vastaajat saivat tiedotteen tutkimuksesta. Vastaajat ovat antaneet kirjallisena tietoon perustuvan suostumuksen ja heitä on informoitu muun muassa tutkimuksen tarkoituksesta ja vapaaehtoisesta osallistumisesta. Kyselylomakkeessa käytettyjen mittarien osittaiseen käyttöön sekä ERNT-mittarin asteikon muokkaamiseen oli saatu lupa PROCOMP Nurse-hankkeen alussa.

Tutkimusaineiston käytöstä tutkimuksessa tehtiin sopimus tutkimushankkeen kanssa. Tutkimusaineistoa käsiteltiin anonymisti ja luottamuksellisesti (TENK 2012). Tutkimusaineistoa käsiteltiin tietokoneella, joka oli tutkijan henkilökohtainen ja salasanalla suojattu. Tutkimuksen tekoon käytettyä tietokonetta säilytettiin lukitussa asunnossa. Lisäksi tutkimusta tehtiin tilassa, jonne ei ollut ulkopuolisilla pääsyä. Tutkimuksen valmistumisen

jälkeen tutkimusaineisto hävitettiin tutkijan tietokoneelta ja SPSS-ohjelmasta aineistonkäyttösopimuksen mukaisesti.

Koko tutkimushankkeen paperinen tutkimusaineisto säilytetään Turun yliopiston hoitotieteen laitoksella lukitussa tilassa, lukitussa kaapissa. Sähköinen tutkimusaineisto säilytetään Turun yliopiston salasanoin suojatuissa verkkolevyissä. Tutkimusaineistoon on pääsy vain rajallisella määrällä hankkeen tutkijoista. Tutkimusaineistoa on käytetty vain tutkimustarkoitukseen. Aineiston arkistointi Tietoarkistoon tapahtuu, kun hankkeen raportointi on tehty, tällöin myös paperinen tutkimusaineisto hävitetään. Tutkimuksen teossa ja tutkimusaineiston käsittelyssä on noudatettu tietosuojalakea (1050/2018).

Tutkimuksessa tuotettu tieto on merkityksellistä, sillä sen avulla voidaan kehittää ja arvioida hoitotyön opettajien osaamista. Lisäksi hoitotyön koulutuksen suunnittelua ja toteutusta varten saadaan arvokasta tietoa. Hoitotyön opettajien täydennyskoulutusten tarvetta voidaan myös arvioida.

7.4 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset

Hoitotyön opiskelijoiden arviointien kautta saatiin tärkeää tietoa hoitotyön opettajien osaamisen tasosta sekä oppimista edistävästä yhteistyöstä, jotka olivat kaikki kokonaisuudessaan hyvällä tasolla. Opiskelijoiden tyytyväisyys hoitotyön koulutukseen kokonaisuutena ja koulutuksen teoreettisiin opintoihin, opiskelijoiden aikaisempi sosiaali- ja terveystieteen tutkinto sekä aikaisempi työkokemus terveydenhuollon ohjattujen harjoittelujen lisäksi ovat yhteydessä opiskelijoiden arviointeihin hoitotyön opettajien osaamisesta ja yhteistyöstä.

Edeltävään viitaten, monet eri tekijät ovat yhteydessä opiskelijoiden arviointeihin hoitotyön opettajien osaamisesta ja opettajan ja opiskelijoiden välisestä yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta. On tärkeää, että hoitotyön opettajat ylläpitävät ja kehittävät pedagogista ja hoitotyön osaamistaan ja pyrkivät edistämään yhteistyötä ja vuorovaikutusta hoitotyön opiskelijoiden kanssa.

Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan muun muassa hyödyntää hoitotyön opettajien koulutuksen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa, sillä tutkimus tuotti tietoa siitä mitä hoitotyön opiskelijoiden näkökulmasta hoitotyön opettajien osaamisessa on kehitettävää. Tämän myötä tutkimustuloksia voidaan myös hyödyntää hoitotyön opettajien osaamisen kehittämisessä ja arvioimisessa, jolloin voidaan arvioida myös esimerkiksi hoitotyön opettajien täydennyskoulutuksen tarvetta. Tutkimustietoa hyödyntäessä tulisi huomioida opettajien osaamiseen ja pedagogiseen yhteistyöhön tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä olevat tekijät.

Tutkimusta siitä, mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelijoiden arvioimaan hoitotyön opettajien osaamiseen tarvitaan tulevaisuudessa enemmän tutkimusta. Esimerkiksi tässä tutkimuksessa tutkittuihin ja tilastollisesti merkitseviksi havaittuihin taustamuuttujiin liittyen kaivataan vahvistusta. Lisäksi tarvitaan tutkimusta, jossa hoitotyön opiskelijat arvioivat hoitotyön opettajien osaamista aiempaa monipuolisemmin eri osaamisalueita tarkastellen. Hoitotyön opettajien osaamista voivat myös tulevissa tutkimuksissa arvioida eri tahot. Tämä voi toteutua esimerkiksi opettajien vertaisarviointina. Myös erilaisia tutkimusmenetelmiä, kuten havainnointia voidaan hyödyntää hoitotyön opettajien osaamisen arvioinnissa.

LÄHTEET

- Akhter Z, Malik G & Plummer V. 2021. Nurse educator knowledge, attitude and skills towards using high-fidelity simulation: A study in the vocational education sector. *Nurse Education in Practice* 53, 103048.
- Arene. i.a. Ammattikorkeakoulut. <https://www.arene.fi/ammattikorkeakoulut/> viitattu 8.3.2022.
- Baghdadi N & Ismaile S. 2018. Cultural competency of nursing faculty teaching in baccalaureate nursing programs in the United States. *Australasian medical journal* 11(2), 126–134.
- Berghout T. 2021. How are nurse educators prepared to teach interprofessional practice? *Nurse Education Today* 98, 104745.
- Blondy L. 2011. Measurement and comparison of nursing faculty members' critical thinking skills. *Western journal of nursing research* 33(2), 180–195.
- Bono-Neri F. 2019. Pedagogical Nursing Practice: Redefining nursing practice for the academic nurse educator. *Nurse Education in Practice* 37, 105–108.
- Burns S. 2020. California State University (CSU) System nursing faculty: Are you culturally competent to teach in a multicultural state? *Journal of Professional Nursing* 36(6), 635–648.
- Burrell SA, Ross JG, Heverly MA & Mariani B. 2020. Psychometric Evaluation of the Nursing Students' Attitudes Toward Nursing Education Research Questionnaire. *Journal of Nursing Measurement* 28(2), 303–321.
- Clynes M, Sheridan A & Frazer K. 2020. Student engagement in higher education: A cross-sectional study of nursing students' participation in college-based education in the republic of Ireland. *Nurse Education Today* 93, 104529.
- Culp-Roche A, Hardin-Fanning F, Tartavouille T, Hampton D, Hensley A, Wilson JL & Wiggins AT. 2021. Perception of online teacher self-efficacy: A multi-state study of nursing faculty pivoting courses during COVID 19. *Nurse Education Today* 106, 105064.
- D'Souza P, George A, Nair S, Noronha J & Renjith V. 2021. Effectiveness of an Evidence-Based Practice Training Program for Nurse Educators: A Cluster-Randomized Controlled Trial. *Worldviews on Evidence-Based Nursing* 18(4), 261–271.
- Edwards-Maddox S, Cartwright A, Quintana D & Contreras JA. 2021. Applying Newman's theory of health expansion to bridge the gap between nursing faculty and Generation Z. *Journal of Professional Nursing* 37(3), 541–543.
- Eller LS, Lev EL & Feurer A. 2014. Key components of an effective mentoring relationship: A qualitative study. *Nurse Education Today* 34(5), 815–820.
- Elo S & Kyngäs H. 2007. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing* 62(1), 107–115.
- Farber J. 2019. Cultural Competence of Baccalaureate Nurse Faculty: Relationship to Cultural Experiences. *Journal of professional nursing* 35(2), 81–88.
- Garbrah W, Kankkunen P & Välimäki T. 2020a. Development and validation of gerontological nurse teacher scale. *Nurse Education in Practice* 44, 102763.
- Garbrah W, Kankkunen P & Välimäki T. 2020b. Gerontological nurse teachers' abilities and influence on students' willingness in older people nursing: A cross-sectional, correlational survey. *Nurse Education Today* 90, 104461.
- Gardner MR, Suplee PD & Jerome-D'Emilia B. 2016. Survey of Nursing Faculty Preparation for Teaching About Autism Spectrum Disorders. *Nurse Educator* 41(4), 212–216.

- Gardner SS. 2014. From Learning to Teach to Teaching Effectiveness: Nurse Educators Describe Their Experiences. *Nursing Education Perspectives (National League for Nursing)* 35(2), 106–111.
- Grove SK, Burns N & Gray JR. 2013. *The Practice of Nursing Research; Appraisal, Synthesis, and Generation of Evidence*. 7th edition. W.B. Saunders Comp., Philadelphia.
- Guerra-Martin MD, Cano-Orihuela A, Martos-García R & Ponce-Blandón JA. 2021. Translation and First Pilot Validation Study of the “Undergraduate Nursing Student Academic Satisfaction Scale” Questionnaire to the Spanish Context. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 18(2), 1–15.
- Heinänen K, Varpula J, Virtanen H & Salminen L. 2020. Mittarit hoitotyön opettajan osaamisen arviointiin. Teoksessa Salminen L, Heikkilä A & Virtanen H. (toim.) *Terveysalan koulutustutkimus – Näkökulmia osaamiseen ja sen arviointiin*. Hoitotieteen laitoksen julkaisuja A:83/2020. Turku: Turun yliopisto, 27–45.
- Heyer JA, Summerlin C & Vargovich S. 2021. The 13 Cs of Nursing During COVID-19: Nursing Faculty Collaboratives. *ABNF Journal* 32(1), 17–22.
- Hoke MM & Robbins LK. 2005. The impact of active learning on nursing students’ clinical success. *Journal of Holistic Nursing* 23(3), 348–355.
- Hotus = Hoitotieteen tutkimussäätiö. i.a. Tutkimusten arviointikriteeristöt (JBI). <https://www.hotus.fi/jbin-kriittisen-arvioinnin-tarkistuslistat/> 16.2.2022.
- Hunter Revell SM & McCurry MK. 2010. Engaging millennial learners: Effectiveness of personal response system technology with nursing students in small and large classrooms. *Journal of Nursing Education* 49(5), 272–275.
- Immonen K, Tuomikoski A-M, Kääriäinen M, Oikarinen A, Holopainen A, Kuivila H, Männistö M, Mikkonen K, Mattila O, Vesterinen S, Päätaalo K, Koivunen K, Ylimäki S & Mikkonen K. 2022. Evidence-based healthcare competence of social and healthcare educators: A systematic review of mixed methods. *Nurse Education Today* 108, 105190.
- Jenkins ER, Mabbett GM, Surridge AG, Warring J & Gwynn ED. 2009. A cooperative inquiry into action learning and praxis development in a community nursing module. *Qualitative Health Research* 19(9), 1303–1320.
- Kardong-Edgren S, Bond ML, Schlosser S, Cason C, Jones ME, Warr R & Strunk P. 2005. Cultural attitudes, knowledge, and skills of nursing faculty toward patients from four diverse cultures. *Journal of Professional Nursing* 21(3), 175–182.
- Koskimäki M, Lähteenmäki M., Mikkonen K, Kääriäinen M, Koskinen C, Mäki HH, Sjögren T & Koivula M. 2021b. Continuing professional development among social- and health-care educators. *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 35(2), 668–677.
- Koskimäki M, Mikkonen K, Kääriäinen M, Lähteenmäki M-L, Kaunonen M, Salminen L & Koivula M. 2021a. Development and testing of the Educators’ Professional Development scale (EduProDe) for the assessment of social and health care educators’ continuing professional development. *Nurse Education Today* 98, 104657.
- Koskinen C, Koskinen M, Koivula M, Korpi H, Koskimäki M, Lähteenmäki M-L, Mikkonen K, Saaranen T, Salminen L, Sjögren T, Sormunen M, Wallin O & Kääriäinen M. 2019. Health and social care educators’ ethical competence. *Nursing Ethics* 27(4), 1115–1126.
- Kuchler E, Garner L, Whitten L, DeBlieck C, Farra S, Davis R, Eardley D & Stalter A. 2021. A strengths, weaknesses, opportunities, and threats analysis– A study of Association of Community/Public Health Nursing Educators members. *Public Health Nursing* 38(3), 449–458.

- Lillekroken D. 2020. "A privilege but also a challenge." Nurse educators' perceptions about teaching fundamental care in a simulated learning environment: A qualitative study. *Journal of Clinical Nursing*, 29(11–12), 2011–2022.
- Lynn KA, McKinnon T, Madigan E & Fitzpatrick JJ. 2021. Assessment of Global Health Competence of Nursing Faculty in Prelicensure Programs. *Journal of Nursing Education* 60(1), 20–24.
- Malik G, McKenna L & Plummer V. 2015. Perceived knowledge, skills, attitude and contextual factors affecting evidence-based practice among nurse educators, clinical coaches and nurse specialists. *International Journal of Nursing Practice* 21, 46–57.
- Marzilli, C. 2016. Assessment of cultural competence in Texas nursing faculty. *Nurse Education Today* 45, 225–229.
- McGowan BS, Cantwell LP, Conklin JL, Raszewski R, Planchon Wolf J, Slebodnik M, McCarthy S & Johnson S. 2020. Evaluating nursing faculty's approach to information literacy instruction: a multi-institutional study. *Journal of the Medical Library Association*, 378–388.
- Meretoja R, Isoaho H & Leino-Kilpi H. 2004. Nurse Competence Scale: Development and psychometric testing. *Journal of Advanced Nursing* 47, 124–133.
- Mikkonen K, Koivula M, Sjögren T, Korpi H, Koskinen C, Koskinen M, Kuivila H-M, Lähteenmäki M-L, Koskimäki M, Mäki-Hakola H, Wallin O, Saaranen T, Sormunen M, Kokkonen K-M, Kiikeri J, Salminen L, Ryhtä I, Elonen I & Kääriäinen M. 2019b. TerOpe-kärkihanke: Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien osaaminen ja sen kehittäminen. *Acta Universitatis Ouluensis*, Oulu.
- Mikkonen K, Koskinen M, Koskinen C, Koivula M, Koskimäki M, Lähteenmäki M-L, Mäki-Hakola H, Wallin O, Sjögren T, Salminen L, Sormunen M, Saaranen T, Kuivila H-M & Kääriäinen M. 2019a. Qualitative study of social and healthcare educators' perceptions of their competence in education. *Health and Social Care in the Community* 27(6), 1555–1563.
- Mikkonen K, Tuomikoski A-M, Sjögren T, Koivula M, Koskimäki M, Lähteenmäki M-L, Mäki-Hakola H, Wallin O, Sormunen M, Saaranen T, Koskinen C, Koskinen M, Salminen L, Holopainen A & Kääriäinen M. 2020. Development and testing of an instrument (HeSoEduCo) for health and social care educators' competence in professional education. *Nurse Education Today* 84, 104239.
- Nejad FM, Asadizaker M, Baraz S & Malehi AS. 2018. Investigation of Nursing Student Satisfaction with the First Clinical Education Experience in Universities of Medical Sciences in Iran. *Journal of Medicine and Life* 12(1), 75–82.
- Nokelainen A, Kuivanen H, Koskimäki M, Lähteenmäki M-L, Mäki-Hakola H, Wallin O, Sjögren T, Mikkonen K, Kääriäinen M, Koskinen C, Saaranen T, Sormunen M, Salminen L & Koivula M. 2019. Täydennyskoulutustarpeet ja täydennyskoulutuksen merkitys uransa alussa olevien sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan ammattikorkeakouluopettajien osaamiselle. *Hoitotiede* 31(4), 231–245.
- Nugent KE, Bradshaw MJ & Kito N. 1999. Teacher Self-Efficacy in New Nurse Educators. *Journal of Professional Nursing* 15(4), 229–237.
- Numminen O, Leino-Kilpi H, van der Arend A & Katajisto J. 2011. Comparison of nurse educators' and nursing students' descriptions of teaching codes of ethics. *Nursing Ethics* 18(5), 710–724.
- Numminen OH, Leino-Kilpi H, van der Arend A & Katajisto J. 2010. Nurse educators' teaching of codes of ethics. *Nurse Education Today* 30(2), 124–131.

- O'Malley D & Fleming S. 2012. Developing skills for teaching: reflections on the lecture as a learning tool for the novice midwife educator. *Nurse education in practice* 12(5), 253–257.
- Official Journal of the European Union. 2013. DIRECTIVE 2013/55/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL. Amending Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications and Regulation (EU) No 1024/2012 on administrative cooperation through the Internal Market Information System ('the IMI Regulation'). <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0132:0170:en:PDF/> viitattu 10.1.2022.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Bolognan prosessi: Eurooppalaista korkeakoulutusyhteistyötä tehostetaan opiskelijoiden ja korkeakoulujen hyödyksi. https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eurooppalaista-korkeakoulutusyhteistyotatehostetaan-opiskelijoiden-ja-korkeakoulujen-hyodyksi/ 26.11.2021.
- Oprescu F, McAllister M, Duncan & Jones C. Professional development needs of nurse educators. An Australian case study. *Nurse education in practice* 27(6), 165–168.
- Orta R, Messmer PR, Valdes GR, Turkel M, Fields SD & Cardenas Wei C. 2016. Knowledge and Competency of Nursing Faculty Regarding Evidence-Based Practice. *Journal of Continuing Education in Nursing* 47(9), 409–419.
- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, et al. 2021. The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ* 372, 1–9.
- Polancich S, Steadman L, Moneyham L & Poe T. 2021. Unexpected COVID-19 Opportunity: Applied Experience for the Nurse Educator Student. *Journal of Nursing Education* 60(11), 642–645.
- PROCOMP Nurse. i.a. Professional Competence in Nursing. <https://sites.utu.fi/nursingscienceresearchprogrammes/pedagogic/procompnurse/> viitattu 5.1.2022.
- Ratner B. 2009. A Closer Look. The correlation coefficient: Its values range between +1 / -1, or do they? *Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing* 17, 139–142.
- Rattray J & Jones MC. 2007. Essential elements of questionnaire design and development. *Journal of Clinical Nursing* 16(2), 234–243.
- Raymond C & Profetto-McGrath J. 2005. Nurse educators' critical thinking: reflection and measurement. *Nurse Education in Practice* 5(4), 209–217.
- Raymond C, Profetto-McGrath J, Myrick F, Streat WB. 2018. Nurse educators' critical thinking: A mixed methods exploration. *Nurse Education Today* 66, 117–122.
- Richter SL & Schuessler JB. 2019. Nursing Faculty Experiences and Perceptions of Online Teaching: A Descriptive Summary. *Teaching and Learning in Nursing* 14(1), 26–29.
- Riklikienė O, Karosas L & Kaseliene S. 2018. General and professional values of student nurses and nurse educators. *Journal of Advanced Nursing* 74(3), 666–676.
- Rossini S, Bulfone G, Vellone E & Alvaro R. 2021. Nursing students' satisfaction with the curriculum: An integrative review. *Journal of Professional Nursing* 37(3), 648–661.
- Ryhtä I, Elonen I, Saaranen T, Sormunen M, Mikkonen K, Kääriäinen M, Koskinen C, Koskinen M, Koivula M, Koskimäki M, Lähteenmäki M-L, Wallin O, Sjögren T & Salminen L. 2020. Social and health care educators' perceptions of competence in digital pedagogy: A qualitative descriptive study. *Nurse Education Today* 92, 104521.

- Saarikoski M, Isoaho H, Warne T & Leino-Kilpi H. 2008. The nurse teacher in clinical practice: developing the new sub-dimension to the clinical learning environment and supervision (CLES) scale. *International Journal of Nursing Studies* 45(8), 1233–1237.
- Saarikoski M, Kaila P, Lambrinou E, Pérez Cañaveras RM, Tichelaar E, Tomietto M & Warne T. 2013. Students' experiences of cooperation with nurse teacher during their clinical placements: An empirical study in a Western European context. *Nurse Education in Practice* 13(2), 78–82.
- Saarikoski M, Warne T, Kaila P, Leino-Kilpi H. 2009. The role of the nurse teacher in clinical practice: An empirical study of Finnish student nurse experiences. *Nurse education today* 29(6), 595–600.
- Sairaanhoitajat 2021. Tilastotietoa sairaanhoitajista. <https://sairaanhoitajat.fi/ammatti-ja-osaaminen/tilastoja-sairaanhoitajista-2/> viitattu 10.1.2022.
- Salminen L, Melender H-L & Leino-Kilpi H. 2009. The competence of student nurse teachers. *International journal of nursing education scholarship* 6(1), 1–15.
- Salminen L, Rinne J, Stolt M & Leino-Kilpi H. 2017. Fairness and respect in nurse educators' work - nursing students' perceptions. *Nurse Education in Practice* 23(2), 61–66.
- Salminen L, Stolt M, Koskinen S, Katajisto J & Leino-Kilpi H. 2013. The competence and the cooperation of nurse educators. *Nurse Education Today* 33(11), 1376–1381.
- Salminen L, Stolt M, Saarikoski M, Suikkala A, Vaartio H & Leino-Kilpi H. 2010. Future challenges for nursing education – a European perspective. *Nurse Education Today* 30(3), 233–238.
- Salminen L, Tuukkanen M, Clever K, Fuster P, Kielé MV, Koskinen S, Sveinsdóttir H, Löyttyniemi E & Leino-Kilpi H. 2021. The competence of nurse educators and graduating nurse students. *Nurse Education Today* 98, 104769.
- Salminen, L. 2000. Hoitotyön opettajan muotokuva — opettajaan kohdistuvat vaatimukset ja niiden arvionti (Portrait of a nurse teacher — requirements for teachers evaluated). Doctoral dissertation. *Annales Universitatis Turkuensis C158. Scripta Lingua Fennica Edita*. Turku.
- Sargent SE, Sedlak CA, Martsolf DS. 2005. Cultural competence among nursing students and faculty. *Nurse Education Today* 25(3), 214–221.
- Sims T & McFadden P. 2021. Peanuts, Popcorn, and Pediatrics: School-Based Carnival for Health Promotion. *Teaching and Learning in Nursing* 16(4), 401–403.
- Simsek H, Erkin O & Temel A. 2017. Cultural sensitivity and related factors among nurse educators in Turkey. *International Journal of Caring Sciences* 10(3), 1374–1381.
- Stokes PJ & Lewin D. 2004. Information-seeking behaviour of nurse teachers in a school of health studies: a soft systems analysis. *Nurse Education Today* 24(1), 47–54.
- Strandell-Laine C, Saarikoski M, Löyttyniemi E, Meretoja R, Salminen L & Leino-Kilpi H. 2018. Effectiveness of the mobile cooperation intervention on students' clinical learning outcomes: A randomized controlled trial. *Journal of Advanced Nursing* 74(6), 1319–1331.
- Strandell-Laine C, Saarikoski M, Löyttyniemi E, Salminen L, Suomi R & Leino-Kilpi H. 2017. Effectiveness of a mobile cooperation intervention during the clinical practicum of nursing students: a parallel group randomized controlled trial protocol. *Journal of Advanced Nursing* 73(6), 1502–1514.
- Strandell-Laine C. 2019. Nursing student–nurse teacher cooperation using mobile technology during the clinical practicum. *Turun yliopisto. Väitöskirja*.

- Sundler AJ, Blomberg K, Bisholt B, Eklund A, Windahl J & Larsson M. 2019. Experiences of supervision during clinical education among specialised nursing students in Sweden: A cross-sectional study. *Nurse Education Today* 79, 20–24.
- TENK 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakkoarviointi. <https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot/ihmistieteiden-eettisen-ennakkoarvioinnin-ohje/> viitattu 26.11.2021.
- TENK. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. <https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot/HTK-ohje-2012/> viitattu 26.11.2021.
- Tietosuojalaki (1050/2018). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181050/> viitattu 26.11.2021.
- Torres GCS, Estrada MG, Sumile EFR, Macindo JRB, Maravilla SN & Hendrix CC. 2017. Assessment of Research Capacity Among Nursing Faculty in a Clinical Intensive University in The Philippines. *Nursing Forum* 52(4), 244–253.
- Tähtinen J, Laakkonen E & Broberg M. 2020. Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita. *Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisuja C: 22, 2. uudistettu painos*. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8091-8/> viitattu 10.3.2022.
- New Nurse Educator. i.a. University of Turku. <https://new-nurse-educator.utu.fi/> viitattu 16.2.2022.
- Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014. 17 § Opettajien kelpoisuusvaatimukset. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129#Pidp446682512/> viitattu 10.1.2022.
- Varagona LM & Hold JL. 2019. Nursing students' perceptions of faculty trustworthiness: Thematic analysis of a longitudinal study. *Nurse Education Today* 72, 27–31.
- Vilén L & Salminen L. 2016. Täydennyskoulutus terveystieteiden opettajien ammattitaidon ylläpidossa ja kehittämisessä. *Hoitotiede* 28(2), 137–149.
- Vipunen. i.a. Opetushallinnon tilastopalvelu. Ammattikorkeakoulutus. Opiskelijat ja tutkinnot. <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Opiskelijat-ja-tutkinnot.aspx/> 17.1.2022.
- World Health Organization [WHO]. 2016. Nurse educator core competencies. https://www.who.int/hrh/nursing_midwifery/nurse_educator050416.pdf/ viitattu 26.11.2021.
- Wong FMF, Tang ACY & Cheng WLS. 2021. Factors associated with self-directed learning among undergraduate nursing students: A systematic review. *Nurse Education Today* 104, 104998.
- Wong FMF. 2018. A phenomenological research study: Perspectives of student learning through small group work between undergraduate nursing students and educators. *Nurse Education Today* 68, 153–158.
- Wyman J, Abdallah L, Baker N, Bell C, Cartwright J, Greenberg S, Kim J, Krichbau, K, Mueller C, Overcash J, Skemp L, Van Son C. 2019. Development of core competencies and a recognition program for gerontological nursing educators. *Journal of professional nursing* 35(6), 452–460.
- Yu WW, Wang J & Lin CC. 2013. Nursing Faculty's Evaluations of Technology Integration into the Instructional Setting. *World Journal of Education* 3(3), 24–39.
- Zlatanovic T, Havnes A & Mausestagen S. 2017. A Research Review of Nurse Teachers' Competencies. *Vocations and Learning* 10(2), 201–233.

LIITTEET

Liite 1. Taulukko kirjallisuuskatsauksen hakulausekkeista

Tietokantahaun aihe, tietokanta ja tietokantahaun päivämäärä	Hakulauseke	Hakutulokset
Hoitotyön opettajan pedagoginen osaaminen CINAHL ERIC 30.9.2021	(TI "health care lecturer*" OR TI "healthcare lecturer*" OR TI "nurs* lecturer*" OR TI "midwife* lecturer*" OR TI "health care educator*" OR TI "healthcare educator*" OR TI "nurs* educator*" OR TI "midwife* educator*" OR TI "health care teacher*" OR TI "healthcare teacher*" OR TI "nurs* teacher*" OR TI "midwife* teacher*" OR TI "health care facult*" OR TI "healthcare facult*" OR TI "nurs* facult*" OR TI "midwife* facult*") AND (TI competenc* OR AB competenc* OR TI "professional competenc*" OR AB "professional competenc*" OR TI expert* OR AB expert* OR TI skill* OR AB skill* OR TI qualification* OR AB qualification* OR TI proficiency* OR AB proficiency*) AND (TI pedagog* OR AB pedagog* OR TI teaching* OR AB teaching* OR TI education* OR AB education* OR TI didactic* OR AB didactic*)	CINAHL 531 (442 vuosilukurajauksen jälkeen) ERIC 56 (44 vuosilukurajauksen jälkeen)
Hoitotyön opettajan hoitotyön osaaminen CINAHL ERIC 23.11.2021	(TI "health care lecturer*" OR TI "healthcare lecturer*" OR TI "nurs* lecturer*" OR TI "midwife* lecturer*" OR TI "health care educator*" OR TI "healthcare educator*" OR TI "nurs* educator*" OR TI "midwife* educator*" OR TI "health care teacher*" OR TI "healthcare teacher*" OR TI "nurs* teacher*" OR TI "midwife* teacher*" OR TI "health care facult*" OR TI "healthcare facult*" OR TI "nurs* facult*" OR TI "midwife* facult*") AND (TI competenc* OR AB competenc* OR TI "professional competenc*" OR AB "professional competenc*" OR TI expert* OR AB expert* OR TI skill* OR AB skill* OR TI qualification* OR AB qualification* OR TI proficiency* OR AB proficiency*) AND (TI nursing* OR AB nursing* OR TI "care work*" OR AB "care work*" OR TI clinical* OR AB clinical*)	CINAHL 611 (513 vuosilukurajauksen jälkeen) ERIC 59 (50 vuosilukurajauksen jälkeen)
Oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opiskelijan	(TI "health care lecturer*" OR AB "health care lecturer*" OR TI "healthcare lecturer*" OR AB "healthcare lecturer*" OR TI "nurs* lecturer*" OR AB "nurs*	CINAHL 36(31 vuosilukurajauksen

ja opettajan välisessä yhteistyössä CINAHL ERIC 14.12.2021	lecturer*" OR TI "midwife* lecturer*" OR AB "midwife* lecturer*" OR TI "health care educator*" OR AB "health care educator*" OR TI "healthcare educator*" OR AB "healthcare educator*" OR TI "nurs* educator*" OR AB "nurs* educator*" OR TI "midwife* educator*" OR AB "midwife* educator*" OR TI "health care teacher*" OR AB "health care teacher*" OR TI "healthcare teacher*" OR AB "healthcare teacher*" OR TI "nurs* teacher*" OR AB "nurs* teacher*" OR TI "midwife* teacher*" OR AB "midwife* teacher*" OR TI "health care facult*" OR AB "health care facult*" OR TI "healthcare facult*" OR AB "healthcare facult*" OR TI "nurs* facult*" OR AB "nurs* facult*" OR TI "midwife* facult*" OR AB "midwife* facult*") AND (TI "Health care student*" OR AB "health care student*" OR TI "healthcare student*" OR AB "healthcare student*" OR TI "student nurse*" OR AB "student nurse*" OR TI "student midwife*" OR AB "student midwife*" OR TI "nursing student*" OR AB "nursing student*" OR TI "undergraduate nurse*" OR AB "undergraduate nurse*") AND (TI cooperat* OR AB cooperat* OR TI collaborat* OR AB collaborat* OR TI association* OR AB association* OR TI co-operat* OR AB co-operat*) AND (TI learn* OR AB learn*) AND (TI interact* OR AB interact* OR TI interplay* OR AB interplay* OR TI interrelation* OR AB interrelation*)	jälkeen) ERIC 2
Hoitotyön opettajan pedagoginen osaaminen PubMed 30.9.2021	("health care lecturer*[Title] OR "healthcare lecturer*[Title] OR "nurse lecturer*[Title] OR "midwife lecturer*[Title] OR "health care educator*[Title] OR "healthcare educator*[Title] OR "nurse educator*[Title] OR "midwife educator*[Title] OR "health care teacher*[Title] OR "healthcare teacher*[Title] OR "nurse teacher*[Title] OR "midwife teacher*[Title] OR "health care facult*[Title] OR "healthcare facult*[Title] OR "nurse facult*[Title] OR "midwife facult*[Title]) AND (competenc*[Title/Abstract] OR "professional competenc*[Title/Abstract] OR expert*[Title/Abstract] OR skill*[Title/Abstract] OR qualification*[Title/Abstract] OR proficiency*[Title/Abstract]) AND (pedagog*[Title/Abstract] OR teaching*[Title/Abstract]OR education*[Title/Abstract] OR didactic*[Title/Abstract])	232 (185 vuosilukurajauksen jälkeen)
Hoitotyön opettajan	("health care lecturer*[Title] OR "healthcare	261 (210

<p>hoitotyön osaaminen</p> <p>PubMed</p> <p>23.11.2021</p>	<p>lecturer*[Title] OR "nurse lecturer*[Title] OR "midwife lecturer*[Title] OR "health care educator*[Title] OR "healthcare educator*[Title] OR "nurse educator*[Title] OR "midwife educator*[Title] OR "health care teacher*[Title] OR "healthcare teacher*[Title] OR "nurse teacher*[Title] OR "midwife teacher*[Title] OR "health care facult*[Title] OR "healthcare facult*[Title] OR "nurse facult*[Title] OR "midwife facult*[Title]) AND (competenc*[Title/Abstract] OR "professional competenc*[Title/Abstract] OR expert*[Title/Abstract] OR skill*[Title/Abstract] OR qualification*[Title/Abstract] OR proficiency*[Title/Abstract]) AND (nursing*[Title/Abstract] OR "care work*[Title/Abstract] OR clinical*[Title/Abstract])</p>	<p>vuosilukurajauksen jälkeen)</p>
<p>Oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä</p> <p>PubMed</p> <p>14.12.2021</p>	<p>("health care lecturer*[Title/Abstract] OR "healthcare lecturer*[Title/Abstract] OR "nurse lecturer*[Title/Abstract] OR "midwife lecturer*[Title/Abstract] OR "health care educator*[Title/Abstract] OR "healthcare educator*[Title/Abstract] OR "nurse educator*[Title/Abstract] OR "midwife educator*[Title/Abstract] OR "health care teacher*[Title/Abstract] OR "healthcare teacher*[Title/Abstract] OR "nurse teacher*[Title/Abstract] OR "midwife teacher*[Title/Abstract] OR "health care facult*[Title/Abstract] OR "healthcare facult*[Title/Abstract] OR "nurse facult*[Title/Abstract] OR "midwife facult*[Title/Abstract]) AND ("Health care student*[Title/Abstract] OR "healthcare student*[Title/Abstract] OR "student nurse*[Title/Abstract] OR "student midwife*[Title/Abstract] OR "nursing student*[Title/Abstract] OR "undergraduate nurse*[Title/Abstract]) AND (cooperat*[Title/Abstract] OR collaborat*[Title/Abstract] OR association*[Title/Abstract] OR cooperat*[Title/Abstract]) AND (learn*[Title/Abstract]) AND (interact*[Title/Abstract] OR interplay*[Title/Abstract] OR interrelation*[Title/Abstract])</p>	<p>21 (20 vuosilukurajauksen jälkeen)</p>

<p>Hoitotyön opettajan pedagoginen osaaminen</p> <p>Medic</p> <p>30.9.2021</p>	<p>"health care lecturer" "healthcare lecturer" "nurse lecturer" "midwife lecturer" "health care educator" "healthcare educator" "nurse educator" "midwife educator" "health care teacher" "healthcare teacher" "nurse teacher" "midwife teacher" "health care faculty" "health care faculties" "healthcare faculty" "healthcare faculties" "nurse faculty" "nurse faculties" "midwife faculty" "midwife faculties" "nursing faculty" "nursing faculties" "terveysalan opettaja" "sairaanhoidon opettaja" "hoitotyön opettaja" "kättilö opettaja" "kättilötyön opettaja"</p> <p>competenc* "professional competence" "professional competencies" expert* skill* qualification* proficiency* osaaminen* ammattitaito* pätevyys* taitavuus* kelpoisuus* taito* kompetenssi*</p> <p>pedagog* teaching* education* didactic* didakti* opet*</p>	<p>4</p>
<p>Hoitotyön opettajan hoitotyön osaaminen</p> <p>Medic</p> <p>23.11.2021</p>	<p>"health care lecturer" "healthcare lecturer" "nurse lecturer" "midwife lecturer" "health care educator" "healthcare educator" "nurse educator" "midwife educator" "health care teacher" "healthcare teacher" "nurse teacher" "midwife teacher" "health care faculty" "health care faculties" "healthcare faculty" "healthcare faculties" "nurse faculty" "nurse faculties" "midwife faculty" "midwife faculties" "nursing faculty" "nursing faculties" "terveysalan opettaja" "sairaanhoidon opettaja" "hoitotyön opettaja" "kättilö opettaja" "kättilötyön opettaja"</p> <p>competenc* "professional competence" "professional competencies" expert* skill* qualification* proficiency* osaaminen* ammattitaito* pätevyys* taitavuus* kelpoisuus* taito* kompetenssi*</p> <p>nursing* "care work" clinical* hoitotyö* kliininen*</p>	<p>4</p>
<p>Oppimista edistävä vuorovaikutus hoitotyön opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä</p> <p>Medic</p>	<p>"health care lecturer" "healthcare lecturer" "nurse lecturer" "midwife lecturer" "health care educator" "healthcare educator" "nurse educator" "midwife educator" "health care teacher" "healthcare teacher" "nurse teacher" "midwife teacher" "health care faculty" "health care faculties" "healthcare faculty" "healthcare faculties" "nurse faculty" "nurse faculties" "midwife</p>	<p>1</p>

14.12.2021	<p>faculty" "midwife faculties" "nursing faculty" "nursing faculties" "terveysalan opettaja" "sairaanhoidon opettaja" "hoitotyön opettaja" "kättilö opettaja" "kättilötyön opettaja"</p> <p>"Health care student" "healthcare student" "student nurse" "student midwife" "nursing student" "undergraduate nurse" "hoitotyön opiskelija" sairaanhoitajaopiskelija* "sairaanhoidon opiskelija" kättilöopiskelija* terveydenhoitajaopiskelija*</p> <p>cooperat* collaborat* association* co-operat* yhteistyö*</p>	
------------	---	--

Liite 2. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset hoitotyön opettajan pedagogisesta osaamisesta

Tutkimus (tekijät, vuosi, maa)	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimusasetelma, aineistonkeruumenetelmät ja tutkittavat	Keskeiset tulokset	JBI- arviointi
1. Akhter ym. 2021 (Australia)	Tutkia hoitotyön opettajien tietoa, asenteita ja taitoa korkeatasoisen simulaation käytöstä ammattikouluissa.	Kuvaileva kvantitatiivinen poikittaistutkimus. Online-kysely. Hoitotyön opettajat (n=29).	Asenne korkeatasoista simulaatiota kohtaan oli positiivista. Tutkittavat arvioivat omien taitojensa olevan noviisitasolla. Tietämyksen puutetta teknologisten ongelmien ratkaisussa, simulaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä skenaarioiden toteuttamisessa. Hoitotyön opettajat tarvitsevat koulutusta korkeatasoisten simulaatioiden toteuttamiseen.	6/8
2. Baghdadi & Ismaile 2018 (Yhdysvallat)	Tutkia hoitotyön opettajien kulttuurista osaamista ja tunnistaa väestötieteellisiä tekijöitä, jotka liittyvät osaamisen tasoon.	Kvantitatiivinen kuvaileva korrelaatiotutkimus. Online-kysely: Cultural Diversity Questionnaire for Nurse Educators Revised -mittari. The Overall Cultural Competence- mittaria käytettiin määrittämään kokonaisvaltainen kulttuurisen osaamisen taso. Hoitotyön opettajat (n=461) Yhdysvalloista.	Opettajilla on kohtuullinen kulttuurisen osaamisen taso. Korkeimmat tulokset mittareista tulivat kulttuurisesta tiedosta ja matalin kulttuurisesta kohtaamisesta. Kulttuurienvälisten opetusmenetelmien osaaminen oli matalaa. Tutkimus tunnisti aiempien kulttuureille altistumisen ja kulttuuriopetuksen tärkeinä tekijöinä kulttuurisen osaamisen kehittämiseksi.	7/8
3. Culp-Roche ym. 2021 (Yhdysvallat)	Minäpystyvyyden tutkiminen hoitotyön opettajilta, jotka siirtyivät lähiopetuksesta verkko-opetukseen.	Kuvaileva kvantitatiivinen poikittaistutkimus. Kysely: MNESEOT (Michigan Nurse Educators Sense of Efficacy	Tutkittavien keskimääräinen pistemäärä minäpystyvyydestä opettajana oli korkea. Tietokonetaidot olivat arvioitu	8/8

		for Online Teaching) -mittari. Hoitotyön opettajat (n=84). Tutkittavia rekrytoitiin kymmenestä eri yliopistosta Yhdysvalloista.	korkeimmiksi, kun taas taidot opiskelijoiden osallistamiseen liittyen oli arvioitu matalimmiksi. Aiempi verkko-opetus on enne korkeammasta opettajan minäpystyvyydestä.	
4. Farber 2019 (Yhdysvallat)	Tutkia hoitotyön opettajien kulttuurista osaamista.	Kvantitatiivinen, kuvaileva korrelaatiotutkimus. Kysely: Marianne Jeffreys' Cultural Competence and Confidence -malli, Jeffrey's Transcultural Self Efficacy Tool -mittari. Hoitotyön opettajat (n=118) neljästä osavaltiosta (Iowa, Mississippi, New Jersey ja Kalifornia).	Opettajat ovat itsevarmimpia asenteistaan ja epävarmimpia kulttuurienvälisestä osaamisestaan. Opettajien kulttuuriset kokemukset kehittävät hoitotyön kulttuurista käsitteistöä ja osallistuminen harjoitteluun sekä työpajoihin vaikuttaa opettajien kulttuurienväliseen minäpystyvyyteen ja kulttuuriseen osaamiseen.	6/8
5. Gardner 2014 (Yhdysvallat)	Laajentaa ymmärrystä hoitotyön opettajien kokemuksia ja osaamisen kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä.	Kvalitatiivinen fenomenologinen tutkimus. Avoimet ja semistrukturoidut yksilöhaastattelut. Hoitotyön opettajat (n=8).	Itseluottamuksen ja opettajan osaamisen kehittyminen vaatii aikaa ja osa osallistujista pohti, oliko opettajalta vaadittavaa osaamista vielä saavutettu. Yleinen konsensus oli, että itsevarmuuden kehittymiseen menee kahdesta kolmeen vuotta ja yli kolme vuotta, että alkaa tuntea itseään osaavaksi opettajaksi. Opettajana osaaminen kehittyy jatkuvasti.	7/10
6. Burns 2020 (Yhdysvallat)	Kuvata hoitotyön opettajien kulttuurisen osaamisen tasoa ja transkulttuurista opetuskäyttäytymistä.	Kvantitatiivinen, kuvaileva korrelaatiotutkimus. Kysely: The Cultural Diversity Questionnaire for Nurse Educator-Revised Scale -mittari. Hoitotyön opettajat (n=152).	Hoitotyön opettajien kulttuurinen osaaminen oli kohtalaista. Opettajien kulttuurista osaamista ennakoivaa on kyky puhua toista kieltä, mielenterveyden erikoisosaamisalue ja täydennyskoulutus kulttuurisesta osaamisesta.	6/8

7. Kardon-Edgren ym. 2005 (Yhdysvallat)	Kuvata hoitotyön opettajien asenteita, koettua kulttuurista tietoa ja kulttuurista osaamista potilaiden hoidossa neljästä eri etnisestä ryhmästä sekä tutkia yhteyksiä tutkittavien asenteiden ja koetun itsevarmuuden tietoihin ja taustatekijöihin liittyen.	Kuvaileva monimenetelmällinen poikittaistutkimus. Kysely: The Cultural Attitudes Scale -mittari, The Cultural Self-efficacy Scale -mittari sekä taustatietokysely ja avoin kysymys. Hoitotyön opettajat (n=94).	Hoitotyön opettajilla on kohtalaisen positiivinen asenne ja keskitasoisesta-korkeaan luottamustaso kulttuuriseen osaamiseensa eri etnisistä taustoista olevien potilaiden hoitoon liittyen. Mahdollisuudet tutustua eri kulttuureihin edistävät opettajien itsevarmuutta tiedoista ja asenteista eri kulttuureista tulevia ihmisiä kohtaan.	6/8
8. Koskinen ym. 2020 (Suomi)	Laajentaa ymmärrystä terveys- ja sosiaalialan opettajien eettisestä osaamisesta suhteessa perusarvioihin ja eetokseen.	Kvalitatiivinen poikittaistutkimus. Puolistrukturoidut kohderyhmähaastattelut. Terveys- ja sosiaalialan opettajat (n=48).	Opettajan henkilökohtainen ja ammatillinen eetos on keskeinen opiskelijan oppimisessa, henkilökohtaisessa kasvussa ja eettisessä päättelyssä.	8/10
9. Marzilli ym. 2016 (Yhdysvallat)	Tutkia hoitotyön opettajien kulttuurista osaamista ja lisätä tulokset <i>Purnell Model of Cultural Competence</i> malliin hoitotyön opettajien asiantuntijuuden kehittämisen mahdollisuuksien havaitsemiseksi.	Monimenetelmällinen poikittaistutkimus. Kysely: Nurses' Cultural Competence Scale -mittari. Lisäksi haastattelut puhelimesta. Hoitotyön opettajat (n=99).	Hoitotyön opettajien kulttuurinen osaaminen on kohtalaista. PMCC:ta voidaan hyödyntää hoitotyön opettajien ammatillisen kehittymisen tukemisessa.	6/8
10. McGowan ym. 2020 (Yhdysvallat)	Ymmärtää kuinka hoitotyön opettajat lähestyvät informaatiolukutaidon opetusta.	Monimenetelmällinen poikittaistutkimus. Tutkimuksessa kehitettyä kyselylomaketta käytettiin aineistonkeruussa. Hoitotyön opettajat (n=68).	Hoitotyön opettajista suurin osa (79 %) käyttää useita menetelmiä informaatiolukutaidon opettamiseen. Hoitotyön opettajien asenteet informaatiolukutaitoa kohtaan kasvoi, mitä korkeampaa koulutustasoa he opettivat.	3/8
11. Mikkonen ym. 2019a (Suomi)	Kuvailla sosiaali- ja terveysalan opettajien arvioimaa omaa	Kvalitatiivinen poikittaistutkimus. Fokusryhmähaastattelut (16),	Opettajat tunnistivat tarpeen kehittää innovaatio osaamistaan, jotta he pystyvät vastaamaan muuttuvan	8/10

	opetusosaamistaan.	jossa avoimia ja puolistrukturoituja kysymyksiä. Hoitotyön opettajat (n=48) seitsemästä korkeakoulusta ja kahdesta ammattikoulusta.	globaalin sosiopoliittisen ympäristön vaatimuksiin. Opettajien osaaminen on moniulotteista.	
12. Nugent ym. 1999 (Yhdysvallat)	Määrittää hoitotyön opettajien, joilla on viisi vuotta tai alle työkokemusta, minäpystyvyyteen vaikuttavia asioita.	Kvantitatiivinen poikittaistutkimus. Kysely: The Self-Efficacy Toward Teaching Inventory (SETTI) -mittari ja taustatietokysymykset. Hoitotyön opettajat (n=346).	Opettajilla on vahva minäpystyvyyden tunne. Opetuskokemus hoitotyöstä ja muualta sekä oppituntien pitäminen vaikuttavat opettajien minäpystyvyyden tasoon.	6/8
13. Numminen ym. 2010 (Suomi)	Tutkia hoitotyön opettajien laajuutta, jolla opettajat opettavat eettisiä sääntöjä sekä opettajien opetus- ja arviointimenetelmiä, kuinka opettajat ymmärtävät opiskelijoiden tietoja ja kykyä eettisten sääntöjen hyödyntämisestä käytännössä, kuinka opettajat arvioivat oman osaamisensa riittävyttä opettaa eettisiä sääntöjä. Määrittää mitkä taustatekijät ovat yhteydessä opettamiseen.	Kvantitatiivinen kuvaileva poikittaistutkimus. Tutkimuksessa kehitettyä kyselylomaketta käytettiin aineistonkeräämisessä. Hoitotyön opettajat (n=183), jotka opettavat etiikkaa.	Opettajien eettisten sääntöjen opettaminen oli melko laajaa, keskittyi hoitajan ja potilaan väliseen suhteeseen. Opettajien opetus- ja arviointimenetelmien käyttö oli melko kapea-alaista. Opettajien tieto eettisistä säännöistä perustui pääasiassa epäviralliseen oppimiseen. Valtaosa arvioi heidän tietonsa riittäväksi opettaa etiikan sääntöjä. Opettajat, jotka kehittivät tietämystään vapaaehtoisesti, opettivat myös etiikkaa enemmän.	6/8
14. Numminen ym. 2011 (Suomi)	Verrata hoitotyön opettajien ja hoitotyön opiskelijoiden käsitystä opettajien eettisten sääntöjen opettamisesta. Vahvuuksien ja mahdollisten ongelmien havaitseminen	Kvantitatiivinen komparatiivinen kuvaileva poikittaistutkimus. Tutkimuksessa kehitettyä kyselylomaketta käytettiin aineistonkeruussa. Hoitotyön	Opettajien eettisten sääntöjen opettaminen oli melko laajaa, keskittyi hoitajan ja potilaan väliseen suhteeseen. Opettajat arvioivat opettamisensa tilastollisesti huomattavasti laajemmaksi kuin	6/8

	opettamisessa ja lopulta kehittää hoitotyön etiikan opetusta.	opettajat (n=183) ja hoitotyön opiskelijat (n=214).	opiskelijoiden näkemykset asiasta olivat. Opetus- ja arviointimenetelmien käyttö oli tavanomaista, mutta erot ryhmien välillä näiden menetelmien käyttämisessä oli tilastollisesti merkitseviä. Useimmat opettajat ja opiskelijat arvioivat opettajien tiedon etiikan säännöistä riittäväksi opettamiseen. Nämä opettajat opettivat koodeja laajemmin ja opiskelijat kokivat opetuksen laajemmaksi.	
15. O'Malley & Fleming 2012 (Irlanti)	Tutkija eli noviisi kättilötyön opettaja käyttää reflektiota kehittääkseen opetusosaamistaan luennon valmistelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.	Kvalitatiivinen tutkimus, humanistinen filosofia. Havainnointi: opiskelijoiden eleet ja ilmeet. Opettajan itsearviointi (Race 2008). Kättilöopiskelijoiden arviointikysely opiskelijoiden palautteenantoon opetuksesta. Noviisi opettaja ja luennoille osallistuneet opiskelijat (n=46).	Opettaja kehitti opetustaan reflektioidensa ja opiskelijoiden arvioinnin avulla. Opettajan itsearvion ja opiskelijoiden oppimistulosten perusteella opetuksesta tuli vaikuttavampaa.	8/9
16. Oprescu ym. 2017 (Australia)	Tutkittiin hoitotyön opettajien ammatillisia kehittymistarpeita.	Kvantitatiivinen, poikittaistutkimus. Tutkimuksessa kehitettiin online-kysely ammatillisiin kehittymistarpeisiin liittyen. Hoitotyön opettajat (n=138).	83 % vastanneista oli innostunut opetustyöstä, mutta vain 45 % oli varmoja osaamisestaan ja alle 10 % näki itsensä eksperttitaso opettajana. Opettajuudessa haluttiin kehittyä tietoteknisissä taidoissa, arvioinnissa ja teknisessä tiedossa.	5/8
17. Ryhtä ym. 2020 (Suomi)	Kuvailla sosiaali- ja terveystieteiden opettajien käsityksiä omasta osaamisestaan digitaaliseen	Kvalitatiivinen kuvaileva tutkimus. Puolistrukturoidut kohderyhmähaastattelut (12). Sosiaali- ja terveystieteiden	Osaaminen digitaalisessa pedagogiassa sisältää pedagogisia, digitaalisia ja eettisiä taitoja ja tietoisuutta. Opettajien suhtautuminen digitaaliseen	9/10

	pedagogiikkaan liittyen.	opettajat (n=37) kuudesta ammattikorkeakoulusta.	teknologiaan oli myönteistä ja heillä oli positiivinen käsitys teknologian hyödyntämisestä opetuksessa.	
18. Salminen ym. 2013 (Suomi)	Arvioida hoitotyön opettajien osaamista sekä kuvailla yhteistyötä opettajien ja koulutuksen hallinnon virkamiesten, hoitotyön johtajien ja opiskelijaohjaajien välillä.	Kvantitatiivinen, kuvaileva poikittaistutkimus. Kysely: A Tool for Evaluation of Requirements of Nurse Teacher -mittari. Hoitotyön opettajat (n=342), hoitotyön opiskelijat (n=202), koulutuksen hallinnon virkamiehet (n=17), hoitotyön johtajat (n=64) ja opiskelijaohjaajat (n=64).	Opettajien arvioiden mukaan heidän osaamisensa oli todella hyvä. Opiskelijaohjaajat ja opiskelijat taas olivat kriittisimpiä arvioinneissa. Yhteistyö hoitotyön opettajien ja koulutuksen hallinnon virkamiesten ja hoitotyön johtajien kanssa arvioitiin hyväksi. Opiskelijaohjaajat olivat myös yhteistyön arvioinnissa kriittisiä.	6/8
19. Salminen ym. 2021 (Suomi)	Kuvailla hoitotyön opettajien osaamista ja tutkia sen yhteyttä valmistuvien hoitotyön opiskelijoiden osaamiseen.	Kvantitatiivinen poikittaistutkimus. Kysely: A Tool for Evaluation of Requirements of Nurse Teacher -mittari ja Nurse Competence Scale -mittari. Valmistuvat hoitotyön opiskelijat (n=1796).	Hoitotyön opettajien osaaminen on melko korkeaa. Mitä korkeammaksi opiskelijat arvioivat oman ammatillisen osaamisensa, sitä korkeammaksi he arvioivat myös hoitotyön opettajien osaamisen.	6/8
20. Sargent ym. 2005 (Yhdysvallat)	Kuvata hoitotyön opettajien ja opiskelijoiden kulttuurista osaamista.	Kvantitatiivinen, poikittaistutkimus. Kysely: IAPCC-mittari. Hoitotyön opettajat (n=51) sekä hoitotyön opiskelijat ensimmäiseltä vuodelta (n=88) ja neljänneltä vuodelta (n=121).	57 % hoitotyön opettajista oli saavuttanut kulttuurista tietoisuutta, 39 % oli kulttuurisesti osaavia ja 4 % oli kulttuurisesti taitavia.	6/8
21. Simsek ym. 2017 (Turkki)	Määritellä hoitotyön opettajien kulttuurista herkkyyttä ja siihen liittyviä tekijöitä.	Kvantitatiivinen, kuvaileva poikittaistutkimus. Kysely: Intercultural Sensitivity -	Mittarin keskimääräinen pistemäärä oli 78.39±4.96. Joukkoviestintävälineiden käytöllä on merkitsevä yhteys	6/8

		mittari ja taustatietokysymykset. Hoitotyön opettajat (n=152) seitsemästä yliopistosta Turkista.	kulttuuristen erojen arvostukseen ja vuorovaikutukseen. Halukkuudella osallistua vaihto-ohjelmiin ja kulttuuristen erojen arvostuksella on merkitsevä yhteys. Yhteys kulttuurisella tietämyksellä ja taidoilla hoitotyöstä on merkitsevä vuorovaikutusvarmuuteen ja vuorovaikutuksesta nauttimiseen. Ulkomailta saadulla kokemuksella ja vuorovaikutusvarmuudella on myös merkitsevä yhteys. Kulttuurisella tietämyksellä ja taidoilla on merkitsevä yhteys hoitotyön opiskelijoiden kanssa kommunikointitaitoihin, vuorovaikutusvarmuuteen ja vuorovaikutuksesta nauttimiseen.	
22. Yu, Wang & Lin 2013 (Taiwan)	Tutkia hoitotyön opetushenkilökunnan osaamista käyttää opetuksessaan tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysovelluksia erilaisten hoitotyön aiheiden opetuksessa.	Kvantitatiivinen tutkimus, kuvaileva ja korrelaatio. Tutkimusaineisto kerättiin tutkimuksessa kehitetyn kyselyn avulla. Hoitotyön opettajat (n=313).	Opettajat eivät tunne olevansa osaavia käyttämään tekstinkäsittelyohjelmia, taulukkolaskenta- tai esitysovelluksia opetuksen helpottamiseksi. Opettajat tunsivat eniten osaamista tekstinkäsittelyohjelmien käytössä.	5/8

Liite 3. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset hoitotyön opettajan hoitotyön osaamisesta

Tutkimus (tekijät, vuosi, maa)	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimusasetelma, aineistonkeruumenetelmät ja tutkittavat	Keskeiset tulokset	JBI-arviointi
1. Stokes & Lewin 2004 (Iso-Britannia)	Tutkia hoitotyön opettajien tiedonhakukäyttäytymistä.	Kvalitatiivinen poikittaistutkimus. Kyselyt, haastattelu ja havainnointi. Hoitotyön opettajat (n=21).	Hoitotyön opettajien kirjallisuuden hakutaidot ovat vaihtelevia.	7/10
2. Lynn ym. 2021 (Yhdysvallat)	Arvioida hoitotyön opettajien globaalin (maailmanlaajuisen) terveyden osaamista.	Kvantitatiivinen tutkimus, kuvaileva design. Kysely: The Global Health Competencies survey -mittari. Hoitotyön opettajat (n=161).	Vastaajat ilmoittivat 67 % luottamuksen omaan osaamiseen globaalista terveydestä ja 61 % luottamuksen osaamiseen liittyen eri taustoista tulevien potilaiden hoitoon. Kolme osaamisen kehittämisaluetta tunnistettiin: yhteys terveyden ja puhtaan veden, puhtauden ja ravitsemuksen välillä, kulttuurinen osaaminen ja yhteys terveyden ja ihmisoikeuksien välillä.	5/8
3. Kuchler ym. 2020 (Yhdysvallat)	Tunnistaa hoitotyön opettajien järjestön jäsenten taustatietoja, koulutuksellista valmistuneisuutta ja tutkimusosaamista, sekä SWOT analyysin tekeminen.	Kvantitatiivinen, kuvaileva korrelaatiotutkimus. Tutkimusaineisto kerättiin tutkimuksessa kehitetyn kyselyn avulla. Hoitotyön opettajat (n=112).	Puolet tutkimukseen vastanneista vastasi olevansa vähemmän kuin päteviä kaikkien tutkimusmenetelmien osalta. Tohtorin tutkinnon omaavilla oli korkein osaaminen näyttöön perustuvasta tiedosta.	4/8
4. Garbrah ym. 2020 (Suomi)	Tutkia hoitotyön opiskelijoiden näkökulmia heidän gerontologisten hoitotyön opettajien kykyihin ja niiden yhteyteen	Kvantitatiivinen, korrelatiivinen poikittaistutkimus. Kysely: Gerontological Nurse Teacher Scale -mittari ja subscale	Opiskelijat arvioivat opettajien tiedot ja kiinnostuksen gerontologiasta korkeimmaksi ja opettajien kyvyt gerontologisen opintojakson kehittämisestä matalimmaksi.	5/8

	opiskelijoiden halukkuuteen iäkkäiden hoitotyöhön.	(Willingness) of the students' interest in nursing older people scale -mittari. Hoitotyön opiskelijat (n=243) viidestä ammattikorkeakoulusta Suomesta.	Ensimmäisen vuoden opiskelijat arvioivat gerontologisten opettajien kyvyt korkeammiksi kuin edempänä opinnoissa olevat.	
5. Raymond ym. 2018 (Kanada)	Ymmärtää, kuinka hoitotyön opettajat osoittavat kriittisen ajattelun kykyjään kliinisessä ympäristössä ohjatessaan opiskelijoita.	Monimenetelmätutkimus. Kysely: The California Critical Thinking Skills Test -mittari ja The California Critical Thinking Disposition Inventory -mittari. Lisäksi havainnointi ja semistrukturoidut yksilöhaastattelut. Kliinisiä opintojaksoja opettavat hoitotyön opettajat (n=5).	Osallistujat ovat positiivisesti taipuvaisia kriittiseen ajatteluun ja heillä on kohtalainen tai vahva kyky ajatella kriittisesti.	6/8
6. Kettunen ym. 2013 (Suomi)	Kuvata hoitotyön opiskelijoiden arvioimaa hoitotyön opettajien kliinistä osaamista.	Kvantitatiivinen tutkimus. Kysely: Hoitotyön opettajan kliinisen osaamisen perusta -mittari. Hoitotyön opiskelijat (n=200).	Hoitotyön opettajat osaavat hyvin kliinisesti kriittisesti sairaan potilaan akuuttihoitotyötä sekä potilaan kokonais- ja perushoitotyötä ja lääkehoitoa. Opettajien kliininen osaaminen mielenterveyteen, päihteidenkäyttöön ja psykososiaaliseen turvallisuuteen liittyen on tyydyttävä.	6/8
7. Raymond & Profetto-McGraft 2005 (Kanada)	Mitata ja kuvata hoitotyön opettajien kriittistä ajattelukykyä.	Monimenetelmätutkimus, eksploratiivinen kuvaileva tutkimusmalli. Kysely: California Critical Thinking Disposition Inventory -mittari ja the California Critical Thinking Skills Test -mittari. Hoitotyön opettajat	CCTDI-mittarista opettajat saivat korkeimmat pisteet tiedonhaluisuuden asteikolla. CCTST-mittarista opettajat saivat korkeimmat pisteet induktiivisen päättelyn taidoista. Opettajilla on kohtalaisen korkea taipumus ja kyky kriittiseen ajatteluun.	6/8

		(n=11). Kyselyyn vastanneista kuusi osallistui tunnin kestävään puolistrukturoituun yksilöhaastatteluun.		
8. Orta ym. 2016 (Yhdysvallat)	Määritellä kasvattaako verkossa järjestettävä koulutusohjelma näyttöön perustuvasta toiminnasta hoitotyön opetushenkilökunnan tietoa ja heidän osaamistaan käyttää näyttöön perustuvaa käytäntöä.	Kvantitatiivinen kuvaileva pitkittäis- interventiotutkimus. Pre- ja postkyselyt: Academic Center for Evidence-Based Practice Inventory -mittari. Tietotesti: ACE-EBP Knowledge Test. Hoitotyön opettajat (n=18).	Hoitotyön opetushenkilökunta arvioi heidän osaamisensa tason NPT:stä ennen interventiota: aloittelijaksi (44 %), keskitasoksi (33 %), edistyneeksi (17 %). Merkitsevää muutosta tähän ei intervention myötä tullut. Opettajien itsevarmuus NPT:n osaamisesta kasvoi intervention myötä, ja heidän itsevarmuutensa oli yli keskiarvon.	6/8
9. Blondy 2011. (Yhdysvallat)	Mitata hoitotyön opettajien kriittisiä ajattelukykyjä ja verrata opettajien keskiarvoa opiskelijaryhmän keskiarvoon sekä muissa tutkimuksissa saatuihin keskiarvoihin.	Kvantitatiivinen, eksploratiivinen kuvaileva poikittaistutkimus. Kysely: California Critical Thinking Skills Test -mittari. Hoitotyön opettajat (n=49).	Opettajien saama keskiarvo mittarista oli korkein mitä tutkimuksissa on saatu. Tutkimustulokset luovat tietoa ja näkemyksen opettajien kriittisen ajattelun kyvyistä. Opettajilla on hyvät kriittisen ajattelun taidot. Opettajien taidot kriittisestä ajattelusta ovat korkeammat kuin opiskelijoiden.	6/8
10. Gardner ym. 2016 (Yhdysvallat)	Tutkia hoitotyön opettajien tietoa, taitoa ja varmuutta opettaa hoitotyöstä autismlinkirjon häiriöisille.	Kvantitatiivinen kuvaileva tutkimus. Online-kysely. Hoitotyön opettajat (n=295).	Alle 5 % piti tietoaan autismlinkirjon häiriöistä ekspertti tasolla, 33 % oli hyvä tietotaso ja 20 % koki, ettei heidän tietotasonsa ollut kovin hyvä. Noin kolmeneljäsosaa arvioi tietojensa parhaasta mahdollisesta hoitotyöstä, käyttäytymisen hallinnasta ja lääkityksen hallinnasta autismlinkirjon häiriöisille olevan todella matala tai että tietoa oli vain vähän. Autismlinkirjon häiriöisille hoitotyön antaminen koettiin haastavaksi tai	6/8

			todella haastavaksi 79 % osalta.	
11. Malik ym. 2015 (Australia)	Tutkia hoitotyön opettajien, asiantuntijoiden ja kliinisten opettajien tietoa, taitoa ja asenteita liittyen näyttöön perustuvaan toimintaan.	Kuvaileva monimenetelmällinen poikittaistutkimus. Kysely (kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset kysymykset): Development of Evidence-Based Practice Questionnaire -mittari, Attitudes to Evidence-Based Practice Questionnaire -mittari ja Clinical Effectiveness and Evidence-Based Practice Questionnaire -mittari. Hoitotyön opettajat, kliiniset opettajat ja hoitotyön asiantuntijat (n=135).	Opetuksen tietoperustana opettajat tukeutuivat vahvasti henkilökohtaiseen kokemukseensa, organisaation käytäntöihin ja protokolliin. Opettajien tieto ja taidot näyttöön perustuvan käytännön arvioimisesta ja toteuttamisesta olivat puutteellisia. Suhtautuminen näyttöön perustuvaan tietoon oli kuitenkin positiivista.	5/8
12. Torres ym. 2017 (Filippiinit)	Kuvata opetushenkilökunnan kokemaa osaamista tehdä tutkimusta.	Kvantitatiivinen, kuvaileva poikittaistutkimus. Kysely. Hoitotyön opettajat (n=66).	Opetushenkilökunta arvioi olevansa tietäviä ja taitavia tutkimuksen teossa. Kuitenkin nykyiset opetustehtävät vaikeuttavat heidän mahdollisuuksiaan tehdä tutkimusta.	6/8

Liite 4. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset oppimista edistävästä vuorovaikutuksesta opiskelijan ja opettajan välisessä yhteistyössä

Tutkimus (tekijät, vuosi, maa)	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimusasetelma, aineistonkeruumenetelmät ja tutkittavat	Keskeiset tulokset	JBI-arviointi
1. Hoke ym. 2005 (Yhdysvallat)	Kuvata kokonaisvaltaisesti lähestymistapaa aktiiviseen yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jonka avulla opiskelijat voivat onnistuneesti kasvattaa kykyään siirtää didaktista tietoaan kliiniseen ympäristöön.	Kvalitatiivinen tutkimus. Havainnointi, arviointi. Tutkimuksessa järjestettiin opintojakso, jossa hyödynnettiin aktiivisia yhteistoiminnallisia oppimismenetelmiä. Hoitotyön opiskelijat (n=23) osallistuivat opintojaksolle.	Aktiivisessa yhteistoiminnallisessa oppimisessa käytetään erilaisia menetelmiä kriittisen ajattelukyvyn kehittämiseksi. Opettajan rooli luennoitsijasta muuttuu, opiskelijoista tulee aktiivisempia oppimisessa. Opiskelijat nauttivat opintojaksosta, heidän ahdistuneisuutensa laski ja he uskoivat menetelmän auttavan oppimista. Opiskelijat eivät valittaneet opintojaksosta. Projekti osoitti aktiivisten oppimismenetelmien hyödyllisyyden hoitotyön opetuksessa.	6/9
2. Jenkins ym. 2009 (Iso-Britannia)	Hoitotyön opettajat tutkivat käytäntöjen kehittämistä ja Action learning-koulutusmenetelmän lähestymistapoja, joiden tarkoituksena on mahdollistaa hoitotyön opiskelijoiden käytännön ja ammatillisen kehityksen edistyminen.	Kvalitatiivinen tutkimus. Arvioinnissa käytettiin tekstejä, joita opiskelijat kokosivat vaiheittain. Kysely, jota täydennettiin yhteistoiminnallisella kyselyllä kurssin suorittamisen jälkeen. Reflektiiviset keskustelut: Hoitotyön opiskelijat (n=16) ja harjoitteluohjaajat (n=16).	Kolmiosainen lähestymistapa oppimiseen ja arviointiin (opiskelijoiden, opettajien ja käytännön ohjaajien kollektiivinen panos) on riippuvainen jatkuvasta reflektoinnista. Action learning-koulutusmenetelmä edistää dialektista ajattelua kokemuksista. Vaiheittain edistettävän tekstin kirjoittaminen edistää luovaa kirjoittamista, arvioivaa ajattelua ja	8/10

			käytännön kehittämistä.	
3. Hunter Revell & McCurry 2010 (Yhdysvallat)	Arvioida henkilökohtaisen vastausjärjestelmä tekniikan (PRS) tehokkuutta oppilaiden oppimisen tehostamisessa pienissä ja suurissa luokkahuoneissa.	Monimenetelmätutkimus. 14-osainen arviointimittari, jolla opiskelijat arvioivat PRS:n vaikuttavuutta. Opetushenkilökunta teki arvioinnin opintojaksojen lopussa. Hoitotyön opiskelijat (n=139) kahdelta opintojaksolta.	PRS-teknologia on vaikuttava tapa opettaa milleniaaliopiskelijoita pienryhmissä ja suuremmissa ryhmissä. Edistää aktiivista oppimista, lisää osallistumista ja takaa opiskelijoille ja opettajille palautetta heti, joka heijastaa sisällön ymmärtämistä ja lisää vuorovaikutusta opiskelijoiden ja opettajan välille. Auttaa opiskelijoita ymmärtämään luentomateriaaleja, ajattelemaan kriittisesti ja yhdistämään keskeisiä käsitteitä.	5/8
4. Wong 2018 (Hong Kong)	Ymmärtää opiskelijoiden oppimista ryhmätyön avulla opiskelijoiden ja opettajien näkökulmasta.	Kvalitatiivinen tutkimus. Kohderyhmähaastattelu: semistrukturoidut ja avoimet kysymykset. Hoitotyön opiskelijat (n=13) ja hoitotyön opettajat (n=10).	Opiskelijoiden oppimiseen vaikuttavat opiskelijoiden asenteet oppimiseen sekä yksilöllisesti, että ryhmässä oppimiseen. Opettajien tulee luoda sopiva oppimisympäristö opiskelijoille. Sopivan oppimisympäristön luomiseen sisältyy ryhmän valintaan vaikuttaminen, sopiva ryhmäkoko ja riittävä keskustelu.	9/10
5. Clynes, Sheridan & Frazer 2020 (Irlanti)	Tutkia hoitotyön opiskelijoiden mielenkiintoa opetukseen ja heidän näkemyksiään, miten instituutio tukee opiskelijoiden sitoutumista opiskeluihin.	Kvantitatiivinen poikittaistutkimus. Kysely: The National Survey of Student Engagement -mittari ja Coatesin ja McCormickin 2014 mittari. Hoitotyön opiskelijat (n=634).	Opiskelijoiden mielenkiintoa pitivät yllä eniten korkeatasoinen oppiminen, yhteistoiminnallinen oppiminen ja tehokas oppiminen. Opettajat käyttivät tehokkaita opetusmenetelmiä, mutta olivat rajallisesti vuorovaikutuksessa opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat	6/8

			<p>haluavat enemmän vuorovaikutusta opettajan kanssa opintoihin sitoutumista tukemaan. Opettajat, jotka ovat lähestyttäviä ja joilta voi pyytää apua, ja jotka ovat kiinnostuneita opiskelijoista ja haluavat opiskelijoiden menestyvän tukevat opiskelijoiden sitoutumista opintoihin. Myös opettajien palaute keskeneräisiin töihin on tarpeellista. Hoitotyön opettajat ohjaavat ja vaikuttavat hoitotyön opiskelijoiden ammatillisen identiteetin kehittymiseen. Opiskelijoiden ja opettajan välistä vuorovaikutusta voidaan kehittää pienryhmien opetuksella ja yhteistyöhön perustuvia opetusmenetelmiä käyttämällä (kuten PBL).</p>	
6. Varagona & Hold 2019 (Yhdysvallat)	Tarkastella hoitotyön opiskelijoiden näkemyksiä hoitotyön opettajien luotettavuudesta. Pyrittiin tunnistamaan hoitotyön opettajien ominaispiirteitä ja käyttäytymistä, joka liittyy hoitotyön opiskelijoiden luottamiseen.	Kvalitatiivinen pitkittäistutkimus. Fokusryhmähaastattelut (11), joissa semistrukturoituja kysymyksiä. Hoitotyön opiskelijat (n=77), kahdessa kohortissa (ajalla syksy 2015-keväät 2016).	Opettajat, jotka ovat vastaanottavaisia, antavat aikaansa opiskelijoiden auttamiselle, osoittavat inhimillisyyttä ja avaavat omia tuntojaan, osoittavat välittämistä, ovat aitoja ja auttavat opiskelijoita menestymään liittyvät opettajaan luottamiseen. Luotettavan opettajan tulisi olla osaava, tietävä ja innostunut opetettavasta aiheesta, luoda opintoihin sitoutumista ja toimia ammatillisesti. Opettajien tulisi olla rehellisiä ja toimia moraalisesti	6/10

			(oikeudenmukaisuus, rehellisyys periaatteiden, aikomusten ja toimien suhteen, osoittaa kunnioitusta, olla luotettava, ymmärtäväinen ja avarakatseisuus ja vastaanottavainen). Opettajat voivat tutkia omia henkilökohtaisia ominaisuuksiaan, sanoja ja käyttäytymistään, jotta voivat tarpeen vaatiessa muuttaa käyttäytymistään luottamukseen perustuvan opettajaopiskelija suhteen luomiselle.	
7. Richter & Schuessler 2019 (Yhdysvallat)	Määritellä hoitotyön opettajien kokemuksia ja näkemyksiä verkko-opetuksesta.	Kvalitatiivinen kuvaileva tutkimus. Kysely: avoimet kysymykset. Opettajien aiempien kommenttien tutkiminen. Hoitotyön opettajat (n=58).	Opettajan ja opiskelijan välinen suhde on tärkeintä opetuksessa, koska suhde vaikuttaa moniin asioihin. Luottamuksen ja ymmärryksen kautta sekä hyvin suunnitellun opintojakson avulla opettaja voi luoda hyvän suhteen opiskelijoihin.	6/10

Liite 5. Tilastollisesti merkitsevät korrelaatiot tutkimusmuuttujien ja tiettyjen taustatekijöiden välillä (Salminen 2000, Strandell-Laine ym. 2017)

Taulukko tilastollisesti merkitsevistä korrelaatioista Spearmanin järjestyskorrelaatiokertoimella						
	Opiskelijan tyytyväisyys sairaanhoitajakoulutukseen kokonaisuutena	Opiskelijan tyytyväisyys teoreettisiin opintoihin	Opiskelijan tyytyväisyys ohjattuihin harjoitteluihin	Opiskelijan koulutustaso ennen nykyistä ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutuksen aloittamista	Kuinka usein opiskelija suunnittelee vaihtavansa nykyisen koulutuksen toiseen terveysalalla	Kuinka usein opiskelija suunnittelee vaihtavansa nykyisen koulutuksen toiseen terveysalan ulkopuolella
	rs p	rs p	rs p	rs p	rs p	rs p
Teoreettisen ja käytännöllisen tiedon yhdistäminen	0,357 (p<0,001)	0,409 (p<0,001)	0,134 (p=0,003)	ns	ns	ns
Ammattikirjallisuuden ja tutkimusten hyödyntäminen	0,212 (p<0,001)	0,265 (p<0,001)	0,193 (p<0,001)	ns	ns	-0,128 (p=0,006)
Jatkuvaan tiedon hankintaan ohjaus	0,258 (p<0,001)	0,271 (p<0,001)	0,212 (p<0,001)	ns	ns	ns
Kriittiseen ajatteluun kannustaminen	0,324 (p<0,001)	0,341 (p<0,001)	0,174 (p<0,001)	ns	-0,094 (p=0,043)	ns
Itseohjautuvuuteen ohjaus	0,238 (p<0,001)	0,24 (p<0,001)	0,159 (p<0,001)	ns	ns	ns
Päätöksenteon kehittymisen ohjaus	0,412 (p<0,001)	0,434 (p<0,001)	0,195 (p<0,001)	ns	ns	-0,174 (<0,001)
Yhteistyön sujuvuus	0,261 (p<0,001)	0,23 (p<0,001)	0,181 (p=0,003)	ns	ns	ns
Yhteistyöpyyntöihin vastaamisen aika	0,145 (p=0,018)	0,149 (p=0,015)	ns	ns	-0,127 (p=0,043)	ns
Yhteistyön vaikutus opiskelijan oppimiseen	0,291 (p<0,001)	0,31 (p<0,001)	ns	ns	ns	ns
Opiskelijan stressin helpottaminen	0,227 (p<0,001)	0,237 (p<0,001)	ns	ns	ns	ns
Yksilöllinen ohjaus	0,267 (p<0,001)	0,287 (p<0,001)	ns	ns	ns	ns

(ns = not significant, rs= Spearmanin järjestyskorrelaatiokerroin)